

Slovenski

PRIJATEL.

Izljajo enkrat
v mesec.

Velja po pošti
48. 30. kr. na leto.

Štev. 11. V Celovcu 15. novembra 1870. XIX. tečaj.

Pridiga za I. adventno nedeljo.

(Trojni advent ali prihod našega Zveličarja. Gov. F. R.)

„Bratje, mi vemo, da je ura, da od spanja vstanemo, zakaj naše odrešenje je zdaj bliže, ko takrat, ko smo verni postaliti (Pavl. ad Rom. 13, 11.)“

V o d.

Zadnjo nedeljo smo končali cerkveno leto, v katerem smo od Boga veliko dobrot prejeli; danes pa začenjamo novo cerkveno leto in upamo, da nam ljubi Bog še zanaprej milostljiv ostane. Tudi v tem letu bo nam sv. cerkev stavila pred oči vse resnice sv. vere in nam ponujala vse svoje pripomočke do zveličanja. O da bi se jih vsi radi posluževali, potem bo to leto za nas srečno! Kristijani! mi imamo zdaj adventni čas. Advent pravi se prihod, in advent pomenja prihod našega Zveličarja. Da se pa v adventu večkrat spominjamo na prihod Jezusa Kristusa, zato vam hočem pokazati:

1. Da je Jezus prišel na svet kakor naš odrešenik;
2. da bo nekdanj prišel kakor naš sodnik;
3. da bi že zdaj rad prišel kakor naš pomočnik.

Zvesto poslušajte in v sereu si ohranite, kar vam povem Bogu v čast in vašim dušam v zveličanje.

Razlaga.

I. Kakor naš zveličar je Kristus že prišel na svet, in sicer ko majhno dete v mestu Betlehemu.

Ljubo solnce zjutraj ne pokaže se na enkrat pred našimi očmi; temoč le počasi ustaja izza gor: ravno tako tudi naš Zveličar ni prišel nenadoma, nenapovedan in nepričakovan na svet. Že hitro po prvem grehu v paradizu je Bog obljubil, da hoče zgubljenemu človeškemu rodu poslati odrešenika. (I. Moz. 3, 15.) To svojo obljubo je Bog pozneje sv. očakom ponavljal, in jim odrešenika bolj jasno naznanjal. Preroki so zaznamovali že okoljščine njegovega rojstva, njegovega življenja in njegove smerti; oni so narisali že precej jasno podobo zveličarjevo. In sv. Janez Kerstnik je zamogel že s perstom na njega pokazati in reči: „Glejte Jagnje božje, katero odjmelje grehe sveta“. („Jan. 1, 29.) — Ves čas pred Kristusovim rojstvom je preteklo 4000 let, in ljudje so zmiraj pričakovali zveličarja. „Rosite ga nebesa, in vi oblaki dajte nam pravičnega, odpri se zemlja in podeli nam odrešenika“, tako je zdihoval prerok Izaija (45.) in ž njim veliko pravičnih stare zaveze. Teh 4000 let pričakovanja nas hoče sv. cerkev v štirih tednih adventnega časa opominjati. Ona hoče v nas obuditi željo po zveličarju in želi, naj se v tem času pripravimo na vredno praznovanje visokega godú Jezusovega rojstva. Mašniki hodijo v plavem plašču pred oltar v spomin, da je zdaj čas pokore in svetega pripravljanja. Zategavolj so zdaj tudi postni dni, da bi mi na nas po veči zmernosti to pokorili, kar smo prej znabiti po nezmernosti zadolžili. Ravno zategavolj prepoveduje sv. cerkev v adventu vse šumeče veselje in ženitovanje, da bi mi v mirni tihoti pogledali v svoje serce, in zveličarju pot do njega pripravili.

II. Prišel bo Kristus nekdam tudi kakor naš sodnik, in tudi tega prihoda naj se mi v adventu spominjamo.

Pride čas, da bojo čudne prikazni se pokazale na solncu, na luni in na zvezdah. Solnce bo ugasnilo, luna bo otemnela in zvezde bojo zgubile svoj blišč. Ljudje na zemlji bojo pa močno si v strahu zavoljo ogromnega vdarjanja morja, šumenja valov in velikega razdvoja po vsej natori. Strah bo napolnil serca vseh ljudi, in trepeče bojo gledali na to, kar ima priti čez svet. Potem bojo zagledali Jezusa gredočega kakor v oblakih neba. On, ki se je

nekdaj ponižal in človek postal, bo prišel z veliko močjo in častjo sodit žive in mrtve, ki bojo vstali iz grobov. Pravični bojo vzeti v nebeško veselje, kjer bojo Boga gledali in večno srečo uživljali; krivični bojo pa zaverženi v večni ogenj, kjer je strah in škripanje z zobmi. — Kristjani! ljubeznjiv je bil prvi prihod našega zveličarja, strašen bo pa njegov zadnji prihod na dan jeze in plačila. Kako pa tedaj nam pojde, med ktere bomo pa mi prišteti, med pravične ali med krivične? Glejte, to je vse na nas ležeče; kakor na svetu živimo, tako bomo v večnosti imeli; kar si tukaj zaslužimo, to bomo tam sprejeli. Kdor pa večkrat premisli, da ga čaka ojštra sodba vsevedočega Boga, ta se bo tudi skerbneje grehov varoval, in zategavolj nas opominja sv. evangelje danešnje nedelje tako osorno na strah sodnjega dne. Vekomaj ne bomo na svetu, umreti moramo in iti pred sodbo. Den Gospodov bo pa prišel nenadoma, kakor kak tat po noči. Srečen bo tisti, kterega sodnik pripravljenega najde, ko njemu poreče: „Daj odgovor od svojega hiševanja!“ Zatoraj moramo zmiraj pobožno živeti in Boga že zdaj prositi, da naj bi bil tisti den plačila srečen za nas!

III. Pa tudi že zdaj bi Jezus rad prišel k nam kakor naš pomočnik, da bi s svojo milostjo nas razveselil.

Videl sem neko lepo podobo, na kateri je bil Jezus namalan, kako pred zapertimi duri stoji in terka, zraven pa pazljivo posluša, če se bo njemu odperlo ali ne. Glejte, to ni le kaka lepo izmišljena podoba, to je čista resnica. Naš zveličar bi rad prišel s svojo gnado v nas, če bi mi njemu le hotli čedno prebivališče napraviti in njemu serce odpreti. Kdor ima z grehi omadeženo vest, pri tem najsvetejši Jezus prebivati ne more. Kdor nosi jezo, sovraštvo, nevošljivost do bližnjega v sebi, temu se usmiljeni zveličar bližati ne more. Kdor preklinja, pijačuje, nesramno govori in se pretopa, tak zares prijaznega in ponižnega Jezusa od sebe podi; zatoraj varujte se takih in temu podobnih reči. — Ravno danešnje sv. branje pravi: „Bratje, ura je, da od spanja vstanemo; kakor podnevi pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevošljivosti; ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa“. Odložite svoje grehe zdaj v adventnem času po prav opravljeni sv. spovedi, in tako odprite svoje serce Jezusu, kterega živo telo in kri v zakramentu svetega rešnjega Telesa resnično sprejmete. Če to storite, bo zveličar vas obiskal in s svojo milostjo rad pri vas ostal. On vam oq dajal svojo pomoč, on vas bo v žalosti potolažil in razveselil, v veselji pa bo vam vašo srečo in veselje povišal in slajše naredil.

S k l e p.

Ljubi kristjani! mi začenjamo danes sveti adventni čas, uporabimo tega za zveličanje svoje duše. Spominjajmo se našega odrešenika, kateri je iz ljubezni do nas človek postal in v betlehemski štalici prišel na svet. Spominjajmo se pa tudi našega sodnika Jezusa, in izvolimo si njega že zdaj za prijatelja, da bo na sodbi z nami prijazen in nam sv. nebesa odperl. Spominjajmo se pa tudi Jezusa našega dobrotnika, ne žalimo ga po kakem grehu, temoč častimo ga v ponižnosti. Glejte pred durmi našega serca stoji zveličar in čaka, kdo bo njemu odperl. Sprejemimo, objemimo Jezusa, in ostanimo prijatelji njegovi do smerti naše. Amen.

Pridiga za II. adventno nedeljo.

(Nestanovitnost v dobrem v nesrečo zapelje; gov. —f—.)

„Koga ste šli v puščavo gledat, terst od vetra majanega?“ Mat. 11, 7.

V v o d.

Sv. Janez, pravični mož, in pa ječa? kako se to vjema? Kaj je pač pregrešil, da so ga zaprli? Nič, ljubi moji! clo nič hudega ni storil. Od Boga poklican je v puščavi učil, pripravljal pot Zveličarju in ljudi k pokori in poboljšanju budil. Imenitnim in nizkim, ki so poslušat hodili, resnico v obraz pove. Clo mogočnega Heroda se vstrašil ni, in mu kar na ravnost reče: „Ne smeš imeti

žene svojega brata pri sebi!" Take besede Herodu niso bile po volji, še manj pa hudobni nezvestnici. Sv. Janez mora v ječo. Pa tudi v ječi ne neha resnice govoriti, dokler mu rabelj ne odseka nedolžne glave. Ni po vetru plajšča sukal, temoč je v dobrem stanovitni ostal, kakor čversti hrast, ki mu nobena sapa ni kos, in ga nobena nevihta ne zmore.

O da bi pač tudi mi v dobrem tako stanovitni ostali, kakor sv. Janez, ter vse rajši poterpeli, kakor Bogu nezvesti postali! Toda oh, kako redka je taka stanovitnost med nami! Pri sv. kerstu smo se hudiču odpovedali in Bogu zaobljubili, ter obljubili se greha varovati in Bogu zvesto služiti. Kader so pri sv. birmi škof roke na nas pokladali in nas s sv. križmo mazali, kader smo prvič pri spovedi in pri sv. Obhajilu in kolikorkrat še zdaj kak sv. zakrament vredno prejmemo, svojo kerstno obljubo spet ponavljamo: kako pa svojo obljubo deržimo? Oh, deržimo jo, da se Bogu usmili! Kakor šiba na vodi ali terst od vetra majan omahuje zdaj na eno zdaj na drugo stran. Nestanovitnost v dobrem je naša tovaršica; toda ona je nevarna družica, ki nas le v nesrečo pelje, če se jej pred časom ne odtegnemo in na pravi pot ne krenemo. V koliko nesrečo pa nestanovitnost človeka pripravi, namenil sem v današnjem govorjenju vam popisati; pripravite se!

Razlaga.

1. Iz življenja sv. Nikolaja vemo, da je bil ta svetnik poseben varh nedolžnosti. V tistem mestu, v katerem je on živel, je bil pa tudi nek zlahnten mož, ki je pa tako obožal, da ni imel živeti več. Imel pa je tri hčere. Nesramnih gerdežev je bilo po mestu, ki so hotli nedolžne deklice z dnarji zapeljati. Že jih je mislil nesrečni oče zapeljivcem prodati. Sv. Nikolaj ko to zve, po noči pod okno pride, in vrže lepo mošnjo dnarjev skoz okno, prvo noč za prvo, potem za drugo in za tretjo hčer, da so se lahko pošteno omožile. — Kako lepo je pač to slišati, da je sv. Nikolaj ljubo nedolžnost otel, in deklicam poštenje ovaroval! Kako žalostno pa bi bilo in pomilovanja vredno, ko bi bil nesrečni zlahтник svoje tri do zdaj nedolžne hčerke grehu v službo prodal! — Bogu le toliko časa zvesto služiti, dokler se človeku dobro godi, kader pa sila ali nesreča skoz vrata glavo pomoli, nezvest mu postati, ni prava služba božja, ampak pregrešna nestanovitnost, ki človeka poprej ali poznej v nesrečo pripravi, ako jej še o pravem času slovesa ne da.

Da je temu taka, lahko se prepričamo, ako v pretečene čase nazaj pogledamo. Kako srečna sta bila prva dva človeka, Adam in Eva, kader ju je Bog vsvaril. Nedožna sta veselo v prijetnem raju živela, brez skerbi, kaj bota jedla ali pila, ali z čem se oblačila. V prelepem vertu sta vsega zadosti imela. Bog ju je ljubil, dokler sta mu pokorna bila, imel svoje dopadanje nad njima, je k njima hodil, ju učil, se z njima pogovarjal, kakor dobrotljivi oče s svojimi ljubimi otroci. — Ali kako se njima je vse spremenilo, ko sta se s peklensko kačo soznanila in jedla sad prepovedanega drevesa. Vést se jima zbudi, in miru več ne da. Nista se več veselila, kdaj da bo Bog k njima prišel; skrivala sta se in bala prednj stopiti. Spoznala sta, da je potreba se oblačiti, poprej jima za obleko ni bilo skrbeti. Iz paradiža sta spodena bila, da bi nikdar več vanj ne prišla, in prekleta zemlja ni rodila, ko ternje in osat. Z velikim terpljenjem sta si svoj kruhik služila s putom obraza namočen, z vročimi solzami opelinjen. Smert je prišla na svet z celo versto svojih dekel, — bolezní in težav.

Kdo prešteje dobrote, ki jih je Bog Judom, svojemu izvoljenemu ljudstvu storil, ter jih povzdignil nad druge narode, jim dal rodovitno Kanaansko deželo v posest, jih oblagodaroval z časno srečo, jim nad sovražniki zmago podelil, in jim obljube storil, da takih ne nobenemu ljudstvu zemlje: ali kader so Boga zapustili, in molike molili, šiba ni zaostala: prišle so nad nje slabe letine, bolezní so jim živino podavile, sovražniki so nad nje prihruli, jih v terdo sužnost gnali. In kje je zdaj nekđaj tako imenitno in sloveče Judovsko ljudstvo? Nezvesti in Zveličarja svojega križavši Abrahamov zarod je Bog zavergel. Križem svet se klatijo otroci nekđaj tako imenitnega Izraelskega ljudstva kakor zgubljene ovce od Boga preklete čede. Nimajo ne lastnega kralja ne lastne domovine več, in kjer je nekđaj njih slavno mesto z veličastnim temeljnom stalo, gospodari zdaj ošabni Turk s turško silo! Glejte, kaj nestanovitnost v dobrem ne naredi! —

Kako srečni so bili tudi, — da od drugih ljudstev in narodov več ne govorim, — kako srečni pravim so bili tudi še naši starši, dedji in prededji v naših krajih, naših deželah, dokler so v lepem miru, keršanski ljubezni in zastopnosti skupaj živeli, Boga ljubili in njemu zvesto služili. Dobrotljivi Bog jim je svoj žegen dajal, in če tudi vsi velikega bogastva niso imeli, so le vendar sebe in svojo družino pošteno preživljali, in sploh rēci — pomanjkanja niso terpeli. — Od kar pa smo se mi, njih otroci, bolj in bolj od Boga odvernili, in grešivši mu nezvesti postali: obernila nam je tudi časna sreča herbet, žegen božji nas je zapustil, in so nam nadloge vedno za petami, in nesreče nas tako pogošto obiskujejo, da skor ena drugi roko podaja. Poglejte vsega tega je kriva nestanovitnost v dobrem!

2. Tako tedaj Bog nestanovitnost v dobrem že na tem svetu pokori in tepe, kaj bo pa še le v večnosti? Poslušajte, kaj je nestanovitnost v dobrem v nebesih naredila! Stvaril je Bog brez števila presrečnih duhov, jih s prelepimi darimi in velikimi popolnamostmi obdaroval, in jim vesele nebesa za prebivališče izročil; pa tudi čas poskušnje odločil. Toda veliko angelov je grešilo, je postalo napuhjenih in je gnado božjo zapravilo, zapravilo pa tudi svoje zveličanje, in Bog jih je od sebe pahnul v večno gorje. Tolika nepopisljiva nesreča bi jih gotovo ne bila zadela, ako bi bili Bogu pokorni in v dobrem stanovitni ostali!

Kakor hudobni angeli smo tudi mi zaslužili vekoma zaverženi biti, ko bi se nas Bog usmilil in nam Odrešenika ne bil poslal. Po njegovem zasluženju smo postali pri sv. kerstu otroci božji, postali dediči nebeškega kraljestva in dediči Jezusovi. Kolika čast in visokost, kolika sreča in imenitnost! Ali kaj bi nam vse to pomagalo, ko bi Bogu nezvesti in v dobrem nestanovitni to svojo toliko srečo z grehom spet zapravili!? In koliki časti je bil Jezus Judeža povzdignil, ter ga clo med svoje aposteljne vzel, ga ljubil z drugimi vred, mu pri zadnji večerji noge vmival, in ga še trikrat priserčno svaril, ljubeznjivo opominjal: ali — kaj mu je vse to pomagalo, od kar je pravi pot zapustil, in se hudemu vdal. Njemu veljajo strahupolne besede: „Boljši bi mu bilo, da bi rojen nikdar ne bil!“ Tudi nam bi veljala, če bi kakor on, v dobrem nestanovitni postali, in se še o pravem času na pravi pot ne povernili.

Pomislite na dalje, s kolikim bogastvom nas je tudi še razun tega Bog obdaroval, ter nam je oblekel drago oblačilo nedolžnosti, lepo svatovsko oblačilo za nebeško ženitovanje, nam dal bogato doto svoje gnade, da bi delali z njo delo svojega zveličanja: ali če bi si tiste v svoj duhovni prid ne obračali, svoji kerstni obljudi nezvesti božjo gnado zapravljali, lepo oblačilo nedolžnosti z grehom omadeževali, raz sebe vergli, in v blatu hudobije taptali; ne godilo bi se nam nič boljše, kakor bogatinu v sv. evangelju. Bil je silno bogat, imel je lepo pohoštvo in dnarja na kupe; pa slabo je z njim gospodaril. Zategadel je bil po smerti v pekel zakopan, in v tej strašni ječi je nima zdaj tudi ne kaplice vode, da bi si razbeljeni jezik ohladil. — O strašna, prestrašna nestanovitnost v dobrem! kam ti pač človeka pripraviš!? Časno srečo mu podreš, in lahko ga tudi ob večno pripraviš, ako se, dokler je čas, na pravi pot ne verne!

3. Kader je Perzijski kralj z imenom Cir v letnih (bukvah, v katerem so vse zapisovali, kar se je po deželi imenitnega godilo) bral, kako mu je bil Jud Mardohej življenje otel, ni si vedel spomniti, ali je za to delo velike zvestobe kako plačilo prejel, ali ne;

toraj vpraša služabnike: „Kakšno plačilo je Mardohej prejel za to toliko zvestobo?“ Odgovoré mu: „Nobenega“. Nato si kralj nekoliko pomisli, kmalo pa spet dalje popraša: „Kdo je v pred-dvoru?“ Rekó mu: „Aman“. „Bil je pa od kralja za prvega poglavarja postavljen, in vsi kraljevi služabniki so morali pred njim koljena vklanljati, le Mardohej ni hotel, ker je v greh štel se komu vklanljati razun Bogu. Ošabni Aman se je zavoljo tega tako silno razserdil, da je sklenil ne le Mardoheja, ampak tudi vse Judovsko ljudstvo po deželi zatreti; Mardoheju pa je še posebej tik svoje hiše 50 komolcev visoke vislice postavil, da bi ga nanje obesil. Ali glej! Bog, kteremu je pobožni Mardohej ljubši bil, ko prevzetni Aman, je to reč vse drugač obrnil. Ko kralj na svoje vprašanje zve, da je Aman v pred-dvoru, ukaže mu noter priti, in reče: „Kaj je z človekom storiti, kterega kralj želi počastiti?“ Aman je menil, da kralj ne misli nikogar drugega, kakor njega, toraj pravi: „V kraljevo oblačilo ga obleči, na konja posaditi, kterega kralj jezdari, in s kraljevo krono mu glavo ozaljšati. Pervak kraljevih knezov naj mu derži konja, ter naj po mestnih ulicah gredé vpije: „Tako se časti, kogar kralj hoče počastiti!“ — To naj se mu zgodi. Kralj mu reče: „Hiti in stori, kakor si rekel, Mardoheju Judu, ki sedi pred vratmi; varuj se, kaj opustiti, kar si govoril!“ Kaj takega Aman pač ni pričakoval; vendar je opravil, kakor mu je bilo rečeno, ker se je kralja bal; potem pa je šel žalosten in potuhnjen domu, ter tožil ženi in prijatlom, kaj se mu je bilo zgodilo. — Kakor Amanu, se bo marsikomu pripetilo, kader čas plačila pride. Se menda zdaj dobrega ima, in kdo ve kaj vse od Boga na unem svetu pričakuje; in mu le vendar ni prijeten, ker v dobrem ni stanoviten in omahuje zdaj sem na eno zdaj na drugo stran: danes Bogu služi, jutri peklenskemu streže; dopoldne moli, popoldne kolne; na jutro božjo besedo poslušá, na večer pa kvanta in pregrešne marnje; se v adventu posti in zatajuje pred pustom pa razgraja in ravsaja, čez mero je in pije; z enim jezikom Boga hvali in časti, in z ravno tistim bližnjega obira; z eno roko vbogajme daje, z drugo pa krivico dela. Prišel bo čas, ko bodo vsi taki in enaki nestanovitneži začudovaje in stermé gledali druge v nebesa iti, ko bodo oni med tem za vekomej zaverženi! Prišla bo ura, ko bo v dobrem stanoviten oče v večno veselje vzet, nestanoviten sin na vekomaj preklet; pobožna mati v vesele nebesa sprejeta, omahljiva hči zdaj na dobro zdaj na slabo stran v večni ogenj pahnjena; v dobrem zvesta žena šla v večno življenje, nezvesti mož pa pahnen v večno terpljenje; pošteni brat šel skoz ozke vrata v večno zveličanje, nepoštena sestra pa skozi široke vrata v večno pogubljenje; v dobrem stanovitni siromak v nebesih svoj sedež dobil, nezvesti bogatin pa se v peklenskem breznu na ognjenem stolu pokoril. —

Sklep.

O gorje trikrat vsem nezvestnežem! bodo žalovali in zdihovali, pa — prepozno; se jezili in togotili, pa — vse zastonj! Sodbe — enkrat sklenjene — nobena moč več ne prekliče; in ko je čas zveličanskega dela potekel, nikdar več nazaj ne pride. Zdaj toraj — dokler je še čas, — pridno delajmo delo svojega zveličanja, ter pobožno in bogaboječe živimo, pa tudi v dobrem stanovitni bodimo, vedno pripravljeni, kdaj nas Gospod na odgovor zakliče; ker le, kdor v dobrem stanoviten ostane, bo zveličan. Amen.

Pridiga v god neomad. spočetja Device Marije.

(Šestero zvezd v kroni Device Marije; gov. K. K.)

„Veliko znamenje se je prikazalo na nebu: Žena s solncem obdana, in luna pod njenimi nogami, in na njeni glavi krona iz dvanajsternih zvezd“ Razod. 12, 1.

V v o d.

Sv. Janez je videl v svojem skrivnem razodenju prečudno čudno prikazen, katero on takole popisuje: „Prikazalo se je veliko znamenje na nebu. Žena s solncem obdana in luna pod njenimi nogami in na njeni glavi krona iz 12. zvezd“. Ta žena je po razlagi cerkvenih učencikov Devica Marija, ktera se po vsi pravici imenuje veliko znamenje na nebu. Ogernjena je z solncem, ker nam je rodila Jezusa, solnce pravičnosti; luno, znamenje spremenljivosti

(Zir. 27, 12.) ima pod nogami, ker je povišana čez vse, kar je nestanovitnega, minljivega; na glavi pa nosi krono iz dvanajsterih zvezd, ktere nam kažejo njeno lepoto in veličastvo. Pri tej zvezdni kroni Device Marije hočemo danes ostati, jo si v premislek vzeti; rad bi vam vse 12 zvezde Marijine krone in njih skriti pomen v nauk in posnemo razkladal; alj ker nas bi to predolgo mudilo, le šestero jih vam hočem pokazati. Jez pravim: šestero svetlih zvezd v kroni Device Marije pomenja ravno toliko skrivnost v Marijinem življenji. To bo predmet mojega govorjenja ki ga zopet začnem k časti brezmadežne Device Marije; pripravite se!

Razlaga.

1. Perva zvezda v kroni Marije je njeno neomadežno spočetje, po katerem je Marija bila po posebni milosti božji po-erbanega greha obvarovana, brez sence kakega greha spočeta in tudi rojena. Berž ko se je njena preblažena duša z čistim telesom sklenila in je Ona živeti začela, bila je že z gnado božjo obdarjena in napolnjena. In tako se je tudi spodobilo Tisti, ktera je bila za mater Sinu božjega poklicana, ktera je imela po božji obljubi pek-klenski kači glavo zatreti. Zakaj ko bi bila sama le en trenutek svojega življenja pod oblastjo hudičevo ali greha, ne bila bi mogla čez hudega gospodovati. Toraj so že preroki v stari zavezi od Nje napovedovali, kar se je pri njenem spočetju spolnilo; imenovali so jo zaklenjeni vert, kamur stopiti ni grehu dopuščeno. V naj veličastnejših govorih povišujejo njeno spočetje brezmadežno in kolikorkoli si tudi prizadevajo, vendar se jim vidi, da je dosti do-hvaliti ne morejo. In tako tudi mi nismo kos, ne zapopasti dovolj, še manj pa dopovedati skrivnosti prečudežnega spočetja Marije. Le eno nam je mogoče, pa tudi ojstro zapovedano in sv. dolžnost, njeno neoskrunjeno serce si za izgled posnemanja vzeti in po nje-nih sv. stopinjah hoditi, kolikor le nam naša slabost in prirojena dušna revščina dopušča. Oj, kristjani! ne mudimo se k temu! Naj nam zvezda Marijinega spočetja sveti, da tudi mi, kolikor mo-goče, se na duši brez kvara, brez kake grešne oskrunitve ohranimo, da bomo Mariji podobni, pravi njeni otroci in častitelji. „Kdor zoper mene greši, rani svojo dušo“, nam Ona kliče. „Zveličan pa, kdor mene poslušna in čuje pri mojih vratih; on bo življenje od Gospoda prejel“.

2. Druga Marijina zvezda je njena deviška čistost, po

ktorej je Jezus od nje rojen bil, ravno kakor solnčni žark steklo ali glaž predere. Zatorej govori od preč. Devica Marije sv. Avgustin: „Ako je imel Bog sam rojen biti, morala ga je le čista devica roditi; in ako je imela Devica roditi, zamogla je le Boga roditi“. O prežlahtno deviško telo Marijino, v katerem je Beseda božja meso postala! Željimo tudi mi Bogu dopasti in Njegove neprecenljive gnade deležni biti, bodimo čistega serca in telesa, zakaj nad tem se Bog naj bolj raduje. Med vsemi obljubami, ki jih je ljubeznjivi Jezus kdaj delal, je gotovo naj drajša, naj slajša ta, da Boga bodo gledali. In veste, katerim je On toto obljubo storil? Ne prebrisanim, visoko učenim glavam, ktere noč in dan božje reči tuhtajo, ampak tistim, nepopačenim dušam, On to neizrečeno srečo obljubi, rekoč: „Blagor jim, ki so čistega serca i. t. d. Toda dobro si zapomnite: „Čistega serca, ne le čistega telesa“, s tem nam ne le zunanje spodobno obnašanje, z ogibanjem nečistega djanja priporoča, temuč posebno znotranjo čistost, serce brez madeža nesramnih misel in želj in pogledov. Le taki bodo prijatli nebeškega kralja in ga bodo v Njegovi svetlobi in veličastvu gledali.

3. Tretja svitla zvezda v Marijinem življenji je njeno materinstvo božje, po katerem Marija vse stvari presega v nebesih, na zemlji in pod zemljo. Čujte, kako sv. Bernard, ta goreč častitelj Marije od te njene prednosti lepo govori: „Ako mi kdo Marijine čednosti našteva, njeno ponižnost, krotkost, pohlevnost, ljubezen i. t. d., znalo bi se jih veliko oglasiti, ktere so ravno te čednosti, dasi ne v toliki meri, imele ali jih še imajo; eno edino je, v čemur Marija nima tovaršice in je tudi ne bo nikdar imela, veselje materno s častjo deviško“. Po pravici je tedaj tista evangelska žena Jezusa blagrovala, rekoč: „Blagor telesu, ki je i. t. d.“ Pa mi pravite: „Kako pa bi v tem Marijo posnemali?“ In vendar nam je tudi to mogoče. Akoravno ne moremo Jezusa telesno roditi, kakor Marija, vendar zamoremo duhovsko, s tem, da Njegove besede si v sercu hranimo in po njih živimo. (Luk. 4, 26.) Vsak pobožen kristjan nosi Kristusa v svojem sercu, kakor ga je Marija pod srcem nosila; tudi ni Ona samo zavolj tega Bogu dopadla, ker je Jezusa porodila, temuč posebno, ker bere se od nje, da je vsako besedo božjo kot nebeško seme v svojem sercu ohranila in premissljevala, pa tudi svoje življenje po njej ravnala in obilen sad sv. čednost in dobrih, bogoljubnih del obrodila. In tako tudi ti, moj kristjan! posnemaj nekako mater božjo, in ne le za se lahko Kristusa rodiš, ampak tudi v svojem bližnjem, ako mu z besedo ali djanjem, posvarjenjem ali opominovanjem, strahovanjem ali s kerš. izgledom pomagaš, gnado Kristusovo si pridobiti. Oj stori to in boš Kristusa v svojem bližnjem rodil, kakor ga je Marija v Betlehemu. Vi posebno, keršanski starši! ako svoje otročiče po

stari keršanski šegi izrejate, jih moliti učite, na vse dobro jih zvesto napeljujete, jim kruh sv. naukov dan na dan lomite, pa tudi z mlekom keršanskih izgledov jih napajate, redite Kristusa v njih in ste pravi posnemovavci Marije Device.

4. Četerta njena zvezda — to je njena podobnost z Jezusom, njena trdna zveza z Njim, ki mu je vse svoje serce dala. Po navadno se le otroci po svojih starših obračajo; ali pri Jezusu je druga. Po Njem se mora ravnati vsaka stvar, kakor po ljubem solnen se vse ozira. Tudi Njegovi starši niso smeli od te postave odstopiti. In bolj ko kdo Jezusovo podobo v sebi izdelava, podobnejše ko mu prihaja, boljši je, večje časti je vreden. Kaj bi toraj rekel od Marije, ktera je bila naj jasnejše ogledalo Jezusovo, v katerem se je Njegova sv. podoba lesketala, kakor zlato solnce v gladkem jezeru? To je bila njena prava in slednja skerb, Jezusa posnemati, Njemu podobna postati, in to preblago nalogo je tudi z božjo gnado do verha dognala. Tudi nas, ljubi kristijani! vabi usmiljeni Jezus, naj si ga postavimo za ogledalo, ker pravi: „Kdor hoče moj učenec biti, naj zadene i. t. d. Ne bodimo počasni in poslušajmo to povabilo Jezusovo! naj bo nam pred vsem na tem ležeče, da v velikih in žalostnih prigodbah, v življenji in smerti Jezusu podobni bodemo; Njegovo sv. življenje naj nam bo vedno pred očmi, da se pri vseh rečeh, v vseh okoljščinah sedajnega življenja vselaj poprašujemo: „Kaj bi bil ljubi Jezus na mestu mene govoril, delal, kako se obnašal?“ Povem vam, ako bi se mi tega vodila držali, v kratkem bi vidno v keršanski popolnosti rastle, podoba Jezusova bi bila viditi na naši duši. Tisto vam pa naj bo v serce zapisano, da je ni večje sreče ne više časti, kakor Jezusovo podobo nositi; zakaj spolnilo se bo nad takimi, kar sv. Pavel (Rimlj. 8, 29. 30.) govori: „Ktere je Bog poprej videl, jih je tudi poprej odločil, da bodo enaki podobi Njegovega Sinu, da je On pervorojen med mnogimi brati. Ktere je pa odločil, jih je tudi poklical in opravičil in poveljčal“.

5. Peta Marijina zvezda je njeno vnebovzetje z dušo in telesom. Kakor je Marija bila Jezusu v življenji podobna, bila mu je tudi v smerti. Kakor Kristus ni mogel v grobu strohneti, ampak je 3. dan z veličastnim, neumerljivim truplom ustal, tako je tudi Marija se trohnobe vbrabila in kakor ustmeno izročilo pravi in je tudi celo verjetno, z dušo in telesom vred bila v nebesa vzeta. Ni se namreč spodobilo, da bi bilo deviško telo Marijino, posoda vse svetosti, červom v živež, telo, v katerem so se naj viši čudeži in skrivnosti godile. Kdo ne hrepeni po enaki sreči? Kdo ne bi rad pri ustajenji pravičnih svoj del imel z Jezusom in Marijo in z vsemi nebeškimi trumami izvoljenih, kteri bodo belo oble-

čeni, palmove veje kakor znamenje slavne zmage v rokah nosè, proti nebesom se vzdignili, na večno tamkej prebivali. In veš, ti moj kristjan! kako se te sreče deležnega storiti? Ako zdaj svoje truplo duši podvržeš, ga storiš njenega sužnja, da naj vse dobre misli in pobožne sklepe duša izpelje. Duša naj bo gospodinja, truplo hlapec, ne pa narobe, da bi duša truplu služila, truplo s svojimi gerdimi sladnostmi gospodovalo čez neumerjočo dušo, koja je hči nebeška. Čuj, kar sv. Pavel (Gal. 6, 8. 19.) pravi. „Kar človek seje, bo tudi žel. Kdor seje tedaj v svojem mesu, žel bo tudi od mesa pogubljenje. Kdor pa seje v duhu, od duha bo žel večno življenje. Dobro pa delajmo in se nikar ne vtrudimo, ker ob svojem času bomo želi“.

6. Zadnja zvezda Marije je njena visoka čast v nebesih, po kateri je Ona povišana ne le čez vse pozemeljske, ampak tudi nebeške stvari, ne le čez svetnike nove in stare zaveze, temuč tudi čez vse angele, arhangele, Cherubine in Serafine. Zato tudi sv. cerkev Mariji posebno službo opravlja, skazuje posebno čast. Kako pa tudi ne bi, ker sama presv. Trojica jo toliko časti, Bog Oče kot svojo drago hčer; Bog Sin kot mater svojo preljubo; Bog sv. Duh kot nevesto? Kje je kaka stvar v tako bližnji zavezi in dotiki s sv. Trojico, kakor Marija? Po pravici jej toraj tudi naj večja čast gre za Bogom, in jo pozdravljajo vsi nebeščani kot svojo kraljico, vsi pozemeljski rodovi kot svojo gospó.

Sklep.

Tudi mi, ljubi moji! ne bomo za njimi zaostajali, ampak z veselim srcem glas svojega počesčenja njihovemu primešali. Naj se razlega Marijino česčenje od enega kraja sveta do drugega, od izhoda solnčnega do zahoda njegovega; naj oznanujejo naše usta njeno čast, naj jo slavijo in povišujejo vsi jeziki. Pa ne le z besedo jo hočemo častiti, ampak posebno z djanjem, z življenjem, ktero bodè Mariji dopadlo; zakaj, kaj bi nam hasnilo, ako bi še tako goreče od neomadežnega spočetja Marijinega govorili, pa bi imeli omađeževano srece, usta in roke? Zatoraj naj bo naša prva skerb, Mariji na čast svoje žive dni brezmadežno živeti, da bomo enkrat vredni spoznani, v njeni prečisti družbi vekomaj prebivati. Amen.

Pridiga za III. adventno nedeljo.

(Pripravljanje na sveti božični praznik; gov. L. M.)

„Jaz sem glas vpijočega v puščavi; pripravite pot Gospodu“. (Jan. 1, 23.)

V v o d.

Tako je odgovoril nekdanj Janez Kerstnik duhovnom in levitomu, ki so ga vpraševali, kdo da je. S tim jim je na znanje dal svoj imeniten poklic in svojo sveto službo. Bil je od Boga poslan, da bi pot pripravljaj obljubljenemu Zveličarju, in oznanoval v puščavi ljudem kerst pokore v odpuščenje grehov. Ojstro bilo je njegovo življenje; oblačil se je v obleko iz kamelne dlake in usnat pas je imel krog ledij; vžival je kobilice in podlesni med. Rezne so bile njegove pridige: „Delajte pokoro“ — je rekel —; zakaj nebeško kraljestvo se je približalo. Sekira je drevesom že na korenino nastavljena. Vsako drevo, ki dobrega sadu ne stori, bo posekano in v ogenj verženo“. Na tega sv. moža nam kaže spet danes sv. cerkev, in nam v spomin sklicuje njegove goreče svarila. In zakaj? Cerkev obhaja danes predzadnjo nedeljo sv. adventnega časa. Le še nekoliko dni, in obhajali bomo sv. božični praznik. Rada bi nas sv. cerkev zanj lepo pripravila. Ravno zato nas sklicuje z Janezovo besedo. „Pripravite pot Gospodov“. S tim nas opominja, da bo Kristus prišel, ter s svojo gnado se pri nas oglasil, če nas lepo pripravljene najde. O da bi se pač vsi lepo pripravili! Pripravljati bi se imeli že koj o začetku sv. adventnega časa. Pa marsikteri se do zdaj še niso nič, marsikteri pa se niso prav pripravljali za sv. božični praznik. Poslušajte toraj danes: „Kako se moramo prav pripravljati za sv. božični praznik, praznik rojstva Jezusovega. O da bi padlo seme božje besede na rodovitno zemljo; poslušajte!

Razlaga.

1. Kako se moramo pripravljati za sv. božični praznik ?

Da nam bo sv. božični praznik zares vesel praznik, in da Zveličar s svojo gnado pride v naše serce, moramo mu tudi vredno stanovanje pripraviti v svojem sercu. Jezus, najčistejši in najsvetejši božji Sin, bi v nečisto in nesveto serce ne hotel priti prebivati. Blagor toraj vam, ki sv. kerstno nedolžnost še zmerom hranite neomadeževano! V belem oblačilu svete nedolžnosti ste zares vredni, praznovati rojstvo tistega, ktereга veseli biti med človeškimi otroci. — Toda le malo je tako nedolžnih; unih je vse več, ki so z grehom zgrešili pot nedolžnosti! In ti se Jezusu ne morejo drugač približati, in ne drugač v življenje iti, razun da zapustivši pot pregrehe nastopijo pot pokore. Pokore tedaj je treba, in k pokori nas opominja sv. cerkev o tem sv. času, da se po njej vredno pripravljamo na praznovanje sv. božičnih praznikov. Kakor Janez jude, tudi nas sv. cerkev sklicuje rekoč: „Storite vreden sad pokore; zakaj Gospod je blizo!“ Kako pa naj to začnemo?

a) Treba je, da se o teh dneh svetu in njegovemu poželjenju odtegnemo bolj ko kdaj, in se bolj tiho in sami zase deržimo in Bogu živimo. O tem pa sv. cerkev nikakor ne tirja, da bi v nemar puščali dolžnosti svojega stanu; ampak namerja le to, da bi si kaj več časa (kot seer) poiskali, o kterem bi bolj natihoma živeli, in za svoje zveličanje kaj več poskerbeli. S tem sv. cerkev ne misli, da bi se morali ljudi popolnoma ogibati; ampak želi le to, da se odtegnemo posvetnemu razveseljevanju, ktero nas vstavlja na poti pokore; in da, če se že tudi med ljudmi znajdemo, se le s telesom med njimi zaderžimo; z duhom pa le k Bogu hrepenimo.

b) Smo se po takem potu v tiho in samotno življenje podali, moramo na dalje, kakor veli sv. pismo, v britkosti svoje duše pre-mišljevat i pretečene dni, in sodbo deržati sami seboj. Pri tem nam sveti in nas vodi luč svete vere. Sv. vera nam kaže božje neskončno veličastvo, pred čegar obličjem ni nobena stvar popolno čista; nam kaže božjo nezmerno svetost, ki sovraži vsak in tudi naj manjši greh; nam kaže božjo neizrekljivo pravico, ki natanjko plačuje slehernemu po njegovih delih. Sv. vera nam odkrije vse naše hudobije in njih velikost. Sv. vera nam sveti, in vest nam kaže in očituje, kolikokrat da smo žalili neskončno veličastnega, najsvetejšega

in najpravičnejšega Boga, ter bili nepokorni svojemu Stvarniku, nehvaležni svojemu Odrašeniku, nezvesti svojemu Posvečevavcu. Očituje nam desetstisuč talentov, ki smo jih presveti Trojici dolžni, pa plačati nezmožni. Očituje nam, kar smo zadolžili z hudobnimi mislimi, ki smo jih radi premišljevali, s pregrešnimi željami, ki smo jih v srcu redili, s pohujšljivimi besedami, ki smo jih na jeziku imeli, z napčnimi djanji, ki smo jih doprinali, z zamudo dobrega, ki smo ga opuščali ali v ozir Boga, ali v ozir bližnjega, ali v ozir samega sebe. Kdo bi se pri tem premišljevanju ne prestrašil, kadar zagleda velikost in obilnost svojih pregreh? Kdo bi se ne zbal ojstre sodbe božje, in bi iz dna serca ne zdihnil: „Gospod! če se boš na pregrehe oziral, kdo bo obstal?“ — Pa blagor nam! sv. vera nam kaže tudi dobrotljivega in usmiljenega Boga. „Kakor resnično živim, govori Gospod, nočem smerti grešnika; ampak da se spokori in da živi“. Sv. vera nam pove: „Kakor se oče usmili svojih otrok, usmili se Gospod vseh, kateri se njega boje“. In tako svoje poterto serce spet zaupljivo povzdignemo k Gospodu; „zakaj pri njem je usmiljenje in obilno odreščenje“. Da, obilno odreščenje je v Kristusu, našem Gospodu in Zveličarju. Zakaj „tako je Bog svet ljubil, da je svojega edinega Sina dal, da se vsi, ki vanj verujejo, ne pogube, ampak dosežejo večno življenje“. Premišljevanje Jezusove neskončne ljubezni nas pač prav živo spodbada, ljubiti Jezusa, ki nas je ljubil že poprej, ljubil do smerti. In res, kdo bi ne ljubil nedolžno Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta? Še s križa pogleduje Jezus za nami, in spenja svoje roke, da bi nas objel in nam milost dodelil! In kdor zdaj premišluje, da so naše hudobije pribile Kristusa na križ; in da smo grešivši s sovražniki Jezusovimi držali in nehvaležni njegovo sv. kri z nogami teptali; kdor to premisli, pravim, ali ga ne bo bitka žalost nad grehom zalivala? in ali ga ne bodo polile vroče solze zavoljo pregrešnega življenja? Ali ne bo milo zdihnil in rekel: Gospod! daj mi ljubezen Petrovo in solze Magdalenine!? Da, serčna žalost, katero ljubezen v serce vliva, ga žene do naj hujšega sovražtva do greha in do terdnega sklepa, ne več grešiti; in mu ne da pokoja, dokler po svoji moči ne popravi slabih nasledov, ki jih je greh napravil nad njim in nad drugimi; mu ne da pokoja, dokler po čisti spovedi vreden ne postane, prejeti iz rok nebeškega Očeta obleko miru, perstan ljubezni, ime božjega otroka in pravico do nebes.

Poglejte, ljubi moji! to je resna in grenka pot pokore, po kateri morate hoditi o tem sv. času. Na noge toraj, in na pot! Gnada božja naj obudi v vas živo vero. Živa vera naj naredi vam zdravilni strah pred sodbo božjo. Strah pred sodbo božjo naj vas pelje do otročjega zaupanja v božje usmiljenje; in zaupanje naj vname v vašem sercu gorečo ljubezen do Jezusa, in lju-

bezen naj vas pripravi v serčno žalost, koja bo vaše serce in vaše življenje tako spremenila, da bote smeli zaupljivo stopiti pred božje obličje, in klicati: „Aba, ljubi Oče!“

Res, da si bote po ternjevem potu pokore pri vsaki stopinji skušali, kako resnično jo prerok pove, ki pravi: „Vedi in spoznaj, da je hudo in grenko, zapuščati Gospoda, svojega Boga;“ toda le ta pot vam da spet mirno vest in vas z Bogom spravi; le ta pot pelje iz hudobnega Jeruzalema kje prot Betlehemu Zveličarju naprot. Ako nočete po tem potu hoditi, vas bo peljal drugi pot tadi Gospodu naprot, pa ne pot gnade, ampak pot strašne sodbe: „Strašno pa je pasti živemu Bogu v roke“. — Zatoraj o grešnik! poverni se k Gospodu, in mu daruj skesano in poterto serce v božični dan. Skesaneega in potertega serca ne zaverže, ampak se vanj vseli s svojo obilno milostjo in gnado.

2. Toda s samim spokorjenjem naše pripravljanje za sv božični praznik še ni pri kraju. Če je pokora resnična, obrodi žlahen sad spokornih del, ki so molitev, post in miložna.

a) Moliti moramo. Če smo po opominjevanju sv. pisma zavezani neprenehoma moliti, mora se to še sosebno o tem sv. času zgoditi, in naša gorečnost za molitev še tem večja biti. Zato nam sv. cerkev v adventu konec sv. maše ne zakliče kot scer med letom: „Ite, missa est! Pojdite, maša je skončana!“ — ampak: „Benedicamus Domino! Hvalimo Gospoda“, in nas s tim priganja k vedni pobožnosti serca, k stanovitni molitvi. In kdo bi matere sv. cerkve rad ne ubogal, sosebno zdaj, ko nam pred oči postavlja milost nebeškega Očeta in ljubezen božjega Sina v skrivnosti njegovega (Jezusovega) včlovečenja? Tu je pač treba hvaliti in moliti čudne pota božjega usmiljenja; tu je treba zahvaliti Boga iz dna serca, da nam je po Kristusu mogoče, postati otroci božji; tukaj je treba obžalovati storjene grehe, in Očeta usmiljenja odpuščenja prositi. In obljubim, da bomo uslišani; „zakaj če zdihuje v nas poterto serce“, pravi sv. Ambrož, „dvigne sv. Duh naše prošnje, in jih nese pred Boga“. Zato moramo o teh dneh prav dostikrat in prav pobožno moliti: „Glej, o Gospod; žalost svojega ljudstva, in pošlji Obljubljenega; pošlji Jagnje, da bo gospodovalo čez zemljo začemši pri pečovji v puščavi in noter do gore hčere Sionske, da nam odvzame jarm naše sužnosti“.

b) Z molitevjo moramo združiti tudi post. Post je posvečen po Jezusovem zgledu in zgledu njegovih aposteljnov, in sv. cerkev ga priporočuje vsegdar kot enega naj tečnših pripomočkov, s katerim se pokorimo in zatajujemo. Postiti se moramo tedaj, da s postom križamo meso z njegovimi željami vred, da s postom

pokoro delamo za vse grehe napuha in nečimurnosti, nezmernosti in zapravljenosti, nečistosti in razuzdanosti, in da moč zadobimo, varovati se povernitve v greh. Postiti se moramo, da se učimo krotiti svoje poželjenje, in da s tim, ko si oblast (gospodarstvo) čez male reči pridobimo, moč zadobimo, si podvreči tudi velike reči, ter se serčno vstavlja tistemu, ki hodi okrog kot dereč lev, iskaje, koga bi požerl. Postimo se in se zatajujmo seosebno zdaj, ko vidimo, da se Kristus sam poniža, in veselje zapustivši terpljenje prevzame. Postimo se, kakor cerkev veli, s spokornim duhom, in nam bo post v blagor in bo Bogu dopadljiv. Nikar posta lahkomišljeno ne opuščajmo ali ga prešerno ne zaničujemo. Pa tudi po farizejsko se nikar ne postimo; farizeji so se postili, da bi jih ljudje hvalili. Ravno tako nikar ne pozabimo, da sam post ni zadosti, če se ob enem tudi greha ne varujemo, in ako s tim, kar si s postom privarujemo, kaj dobrega storimo.

c) Zato je treba zraven posta in molitve tudi še ubogajme dajati, in v sploh govoriti: dela usmiljenja skazovati. Ravno to je naročal sv. Janez tistim, ktere je pripravljaj na prihod Zveličarjev. Rekel je: „Kdor dve suknji ima, naj da eno tistemu, ki nobene nima; in kdor jed ima, naj ravno tako ravna“. To tirja od nas tudi sv. Duh, ko pravi: „Daj vbogajme od svojega premoženja, in nikar ne obračaj od ubogega svojega obličja . . . Vživaj z lačnim in potrebnim svoj kruh, in ogerni nagega s svojo obleko“. To nam veleva tudi božji Sin, ko pravi, da bo sodil sodnji dan seosebno po delih usmiljenja. In kateri čas je pač bolj primeren, da skazujemo v njem to bratovsko ljubezen, kot ravno sedanji čas. Pripravljamo se za praznik največje ljubezni; ali zamoremo tedaj preveč storiti v delih ljubezni? Pripravljamo se za god naj večega veselja; zamoremo le žalostne gledati tiste, ki so naši bratje? Pripravljamo se za spomin rojstva Jezusovega, po katerem je nam skazal naj večje usmiljenje; ali bi ga pač prav obhajali, ko bi Jezusu usmiljenja ne povračevali v njegovih bratih? Res nam dosti rok naprej moli, prošenj obilno, potrebe veliko; toda to naj nas nikar ne oplaši, marveč k dobremu podbudi. Če ne moremo pomagati vsem, zamoremo vsaj nekterim. Če jim tudi ne moremo celega bremena nadlog odvzeti, jim ga zamoremo vsaj polajšati. Če jim tudi ne moremo za dolgo časa pomagati, jim zamoremo po mnogih žalostnih narediti spet en vesel in prijazen dan. O da bi pač vsi, ki so obdarovani z časnim blagom, odperli te dni srece in roke revežem in ubožnikom v pomoč in podporo, ter sami sebi pritergali in njim podelili, sami bi skušali da je dajati res veselejši kot jemati, in bi sv. božične praznike gotovo prav veseli praznovali. Skerbimo tedaj, da bomo Jezusu naprot prišli z srcem polnim del usmiljenja; Jezusu, pravim, kateri je reven postal, da bi nas vse obogatil, obogatil na veke.

S k l e p.

Če smo se, ljubi moji! za sveti božični praznik pripravljali, kakor smo zdaj slišali, pripravljali po potu pokore in spokornih del, o blagor nam! Kako nam se bo pač serce veselja vzdigovalo, kader nas bo sred noči praznično zvonjenje v cerkev vabilo, kakor bi se glasilo iz boljšega sveta in nas klicalo, naprot hiteti ženinu naših duš! Kako nam bo pač serce veselja poskakovalo, kader bomo klečali pred altarjem, in nam bo z altarja Jezus natihoma prigovarjal rekoč: „Poglej! prišel bom, in z menoj vred prišlo bo moje plačilo!“ Povem vam, serce se nam bo veselja topilo, ter goreče po Zveličarju hrepenelo, in po njem zdihovalo rekoč: „Pridi, gospod Jezus! in ostani pri nas na vekomaj!“ Amen.

Pridiga za 4. adventno nedeljo.

(Pogosten spomin naših grehov, in dobiček tega spominja;

gov. J. R.)

„Janez je prišel na vso stran Jordansko, in je oznanoval kerst pokore v odpuščenju grehov.“ Luk. 3, 3.

V v o d.

Sv. Janez je od vseh, kateri so od njega kerščeni biti hotli, tirjal, naj svoje grehe obžalujejo, spoznajo, terdno sklenejo, se poljšati. „Vsaka dolina naj se napolni“, to je, vsak v pozemljiško

ves zamaknjen človek naj svoje oči na nebesa, za ktere je vstvarjen, obrača, in svoje dobrega prazno serce z lepimi čednostmi in deli napolni. „Vsaka gora in vsak grič naj se poniža“, prevzetnik in nepubnež naj spozna svoj nič, in naj se poniža pod vsega-mogočno roko. „Kar je krivega, bodi ravno, in kar je ojstrega, gladke pota“, sovražni ljudje naj se spravijo, in divje, togotne in maščevanja željne serca naj poterpežljivost, krotkost ljubezen in mirnost oblečejo, da bojo vredni, vojvoda miru, božje Jagnje, prijaznega in poterpežljivega Zveličarja sprejeti. Kar se je o Jezusovem času k pokori tirjalo, tirja se tudi zdaj k pokori, ktero je Jezus v zakrament povzdignil. Tirja se, kakor vam mora iz kersanskega nauka znano biti, spraševanje vesti, da vsak svoje grehe zvé in spozna; grevenga, terdni sklep, se poboljšati; čista in odkritoserčna spoved, in zadostenje. Vse to petero gre k vrednemu sadu pokore, ktereга moramo po Jezusovi zapovedi obrodititi, da se zveličamo.

K vrednemu sadu pokore gre pa tudi pogosten spomin naših storjenih grehov, ker duha pokore v nas obuduje in ohranja. Premislimo tedaj v današni pridigi, kakšen mora pogosten spomin naših grehov biti in kakšen dobiček nam tak spomin donaša? Sveti Duh, od ktereга vse dobro izhaja, nam daje svojo gnado k temu svetemu premišljevanju.

I. del.

Nekteri ljudje se večkrat svojih grehov zmislijo, pa se zraven na vse gerlo smejiyo. Veselé se svoje hudobije, ktere so zlasti v mladih letih počenjali. Tudi drugim jo na glas pripovedujejo, in mislijo, da jim ni nobenega enacega viteza, ker so stariše in duhovne za nos vodili in slepili, stare in mlade zapeljevali, prijatle in sovražnike pri prodaji in kupčiji goljufovali. Delajo, kakor David piše: „Razujzdanež se baha s svojo razujzdanostjo“.

Nekterim ljudem pa pri pogledu njih grehov vse serce vpade, in kmalo bi kakor izdajavec Judež obupali. Njih jezik govori, kakor je nekda j Kanj govoril: „Moj greh je veči, kakor bi mi odpuščen biti zamogel!“

So tudi še taki ljudje, kteri se sercer svojih grehov spominjajo, pa precej mnogotero izgovarjajo, in jih le za kaj malega, zgol za človeško slabost, imajo. Saj smo vsi grešniki, pravijo, in se semtertje spodtaknemo! „Nobenega ni, govori Jeremija, kteri bi se

svojih grehov ksal; kateri bi rekel: kaj vendar počnem?“ zakaj derem z odpertimi očmi v svoje pogubljenje?

Še drugi ljudje pa so, kateri se svojih grehov nekoliko spomniti nočejo, in če se jim v glavo sillijo, urno jih iz glave izbijajo. Ker jih ranjena vest zoper njih voljo zbada, hočejo jo pri veseli družbi na plešišču, ali pri bokalu vtopiti ali zadušiti. Takošni kader jih Bog z kako nadlogo obišče, radi posnemajo kralja Faraona, kateri je, kader je Bog novo stisko na Egipt poslal, Mojzesu rekel: „Grešil sem; Gospod je pravičen; jes pa in moji ljudjé smo krivični“. Komaj je pa na Mojzesovo molitev nadloga prešla, se kralj spet oterpne in ne stori, kar je v sili obetal.

Pri vseh zdaj naštetih ljudeh spomin grehov ni tak, kakor bi moral po božji volji biti. Da bo spomin naših grehov Bogu všeč, in nam koristen, moramo zgled spokornega Davida posnemati, kateri je svoj greh spoznal, se ga ksal, odpuščenja prosil in se poboljšal.

a) Svoje grehe moramo spoznati in obstati. David je Beza-bejo zapeljal in njenega moža, Urija, na vojski umoriti zapovedal. David bi se bil lahko mnogotero izgovarjal. Rekel bi bil, Urija je bil moj podložen; jes kralj, imam oblast čez življenje in smert. Umerl je Urija v svojem poklicu; umerl bi bil morda na vojski, daslih bi jes ne bil njegove smerti zapovedal. Kaj škodi, ako prej ali potlej umerje? Dosti je, da je v svojem poklicu umerl. Toda David se ni kar nič ogovarjal. Komej prerok Natan k njemu stopi in mu greh očita, pri tej priči je v serce ginjen zavpil: „Grešil sem; zoper Gospoda sem grešil. Jes spoznam svojo hudobijo“.

Veliko grešnikov pa je zdajne čase, kateri svojih skrivnih grehov ne spoznajo, očitnih pa dosti ne porajtajo. Svojo lakomnost imenujejo varčnost, svoje vnebovpijoče odrtije in krivice imenujejo razumnost in previdnost, sovražtvo in maščevanje imenujejo močnodušnost; loternijo pa s svojo prevročo kervjo in kletev s svojo hudo jézo izgovarjajo. Ljudje se pač radi za boljšega štejejo, kakor so; in ker se bolj očitnih grehov varujejo, nekaj molijo in k službi božji hodijo, terdijo, da je njih življenje spoštovano in da jim nihče kakšne napčnosti oponašati ne more; pozabijo pa, da „človek le to vidi, kar mu v oči šine, Bog pa serce in obisti pregleduje“; sami sebe ne poznajo, ker se poznati nočejo; svojih grehov ne vidijo, ker si nalašč oči zatiskajo in jih videti nočejo. Sv. Janez apostelj pravi: „Ako rečemo, da greha nimamo, sami sebe zapeljujemo, in resnice ni v nas“. Vsak ima tedaj manje ali več grehe nad seboj; ako bi pa ravno od velikih grehov prost bil, vendar še ni dober kristjan, če ne stori toliko dobrega, kolikor je

v njegovi moči; če nima pobožnega, do slehernega človeka dobrotljivega, usmiljenega, prizanesljivega serca. Le tisti, kateri se vsega hudega varuje in dobro, kar je moč, dela, je pravičen in večnega plačila vreden.

b) Greh moramo kakor nar večje hudo sovražiti. Kdor ve in spozna: Grešil sem, večkrat sem grešil; to, kar sem tam in tam govoril, tam in tam storil; tista moja nepokorščina do starišev in znancev, tisto moje kljubovanje bratom in sestram, tista mojemu sosedu skrivaj storjena škoda, tisto moje prikrievanje in pohvaljenje tujega greha — vse to je bilo zoper božjo zapoved, tedaj pravi greh, in le z žalostjo in sovraženjem se ga moram spomniti. Tako je tudi David storil. Svoje pregrehe imenuje krivice in sebe primerja gobovemu, kateri mora opran biti. Djal je: „Opèri me čedalje bolj od moje hrivice, in očisti me od moje pregrehe, o Gospod!“

Nikar ne misli, o človek! da je kaj malega, zoper Boga se pregrešiti. Tvoj greh, naj se še ljudem majhen in velik zdi, je vendar nar večja nevhaležnost do tvojega križanega Zveličarja. Jezus te je do smerti ljubil, ti pa nimaš za-nj nobene ljubezni v sercu. On je zate umerl; ti pa namest njemu, le grehu živiš. Jezus je zate svojo kri prelil, ti pa jo z nogami taptaš, to je, ti mu tako nečast storiš, kakor bi z nogami po njem hodil. On se je dal zate na križ pribiti, ti pa ga z vsakim grehom vnovič križáš. Torej si ti hudobneži od Judov, kateri so ga le enkrat križali; so ga križali, ki ga niso poznali in vedeli, kaj delajo. Ti se tedaj vedeš, kakor sovražniki Jezusovega križa, od katerih sv. Pavel s solzami pravi: „Njih trebuh je Bog, njih konec pogubljenje“.

Kristijani, nikar ne bodite brez straha zavoljo svojih grehov. Kakšen sad imate v tem, česar se zdaj sramujete? „Konec tega je smert“, in sicer večna smert, govori sv. Pavel. Hudo je biti vbog, bolen ali zaničevan; ali stokrat huje je, grešnik biti, v hudobiji rasti in greh verh greha pridevati. Skerbite tedaj, da se spravite s svojim Bogom.

c) Grešnik mora pri Bogu odpuščenja svojega greha iskati. David je grešil, hudo grešil, pa svojega greha ni tajil. Ko je greh spoznal, se je vstrašil svojega ostudnega stanu, v katerem je tičal. To spoznanje in obžalovanje greha ga je spodbodlo, k Bogu se verniti, kateri je tolikanj dobrotljiv in usmiljen do spokornih grešnikov. „Usmili se me o Bog! po svoji veliki milosti in izbrisi po obilnosti svojega usmiljenja mojo hudobijo“, je neprenehoma zdihoval. Le po božjem usmiljenji, katero je neskončno veliko, smemo milost in odpuščenje svojih grehov upati. Tudi nam, kakor

Davidu, je Bog pripravljen usmiljenje skazati, in skazal nam ga bo, če se s skesanim srcem k njemu vernemo, grehu za vselej slovo damo.

Pri spominu svojih grehov moramo tudi, da se poboljšamo, trdno skleniti. Sicer bi bilo naše zaupanje v božjo milost prederzno. „Nehajte delati hudo in storite dobro, in potem se vas bom usmilil“, govori Bog po preroku. To je David dobro vedel in molil, da bi ga Bog ne le od vsega greha očistil, temoč tudi svetega Duha mu ne odvezel, da v nove grehe ne zabrede.

Oh, kar sem zdaj govoril in z Davidovim zgledom razjasnoval, poterdim lahko še z zgledom sv. Pavla aposteljna. Pisal je sam od sebe Timoteju: „Bil sém preklinjevalec, preganjavec in zasmehovavec“. Tako se je ta apostel svojih storjenih grehov zavedel. Ni le sploh terdil, da je grešnik, temoč je tudi razložil, v čem je grešil, kaj posebno hudega storil. Ti grehi so se njemu samemu strašni zdeli in prav pomenljivo jih je zaznamoval: Preklinjavec sem bil, preganjavec in zasmehovavec. Pristavil je še: „Dosegel sem usmiljenje božje“. Kakorkoli velik grešnik sem, po Jezusu Kristusu sem milost našel.

Kaj pa je temu aposteljnu spomin njegovih grehov teknil? Podžigal mu je ljubezen do Jezusa, kolikor bolj sem poprej Jezusovo cerkev preganjal, toliko bolj jo zdaj ljubim: toliko več zdaj v svojem poklicu delam, da bi vse zveličal: „ljubezen Jezusova me žge“. Iz tega namena se tudi mi pogostoma svojih grehov spominjajmo, da jih bomo bolj čertili, se jih skerbneje varovali, in Jezusa toliko bolj ljubili, kolikor huji smo ga poprej žalili.

II. del.

Spomin grehov je koristen nespreobrnjenemu in spreobrnjenemu. Tak spomin priganja nespreobrnjenega, pri Bogu odpuščenja iskati, se spreobrniti in živeti, „ker Bog noče smerti grešnika, temoč da se spreoberne in živi“.

Kaj hoče pa spreobrnjenemu grešniku hasniti, zmiraj misliti na poprejšne grehe? Saj je z Bogom spravljen; Bog njegovih grehov nič več ne pominja? Zakaj bi se mu s spominom greha serce podiralo? Kaj hoče zmiraj zdihovati, jokati in tarnjati?

Kdo tirja to od njega? Spominja naj se večkrat in pri vsaki

priložnosti svojih storjenih grehov, ne da bi ga maloserčnega delali, temoč zmisli naj se na-nje, kakor na svoje nar strupeniše sovražnike, ktere je pa z božjo pomočjo premagal, da mu nič več škodovati ne morejo. Zdavnej je že Natan Davidu rekel: „Gospod ti je greh odpustil in ti ne boš umerl“, kakor si zaslužil. David je pa pri vsem tem pogostoma na svoje grehe mislil. Djal je: „Moj greh je vedno pred mojimi očmi“. Tedaj spomin storjenih grehov ni nepotreben, temoč vsem kristjanom koristen.

Tak spomin nas uči

a) božje usmiljenje in njegovo prizanesljivost čedalje bolj spoznavljati. Tolikrat in tako hudo smo grešili, in Bog nas ni v naših grehah pokončal, temoč s poterpežljivostjo prenašal. O spoznajmo, občudujmo in hvalimo božjo usmiljenost in dobrotljivost!

b) Ta spomin nas varuje napuha in nagiba, pred Bogom se globoko poniževati. Peter je pri zadnji večerji prederzno na svojo moč se zanašal; po padcu pa se je poniževal in le pri Jezusu pomoči iskal.

c) Učimo se iz tacega spominja previdni biti in nad seboj čutiti. Kogar kača piči, ta se tudi zvite verji boji. Ko te je greh enkrat goljufal, nikar mu več ne upaj.

d) Zadnjič nas pogosti spomin naših grehov k usmiljenosti z grehi družih priganja. Ako bi bil farizej, ki je v tempeljnu ošabno molil, svoje grehe spoznal, gotovo bi bil z večo ljubeznijo colnarja sodil.

Spominjajmo se večkrat svojih storjenih grehov, da se jih serčno ksamo, resnično poboljšamo, odpuščeuja pri Bogu iščemo, in odpuščenje po Jezusu dosežemo! Amen.

Pridiga o božičnem prazniku.

(Kaj nas učé tri sv. maše? gov. L. F.)

„Angelj je rekel pastirjem: Oznanujem vam veliko veselje, ktero bo vsemu ljudstvu; ker danes vam je rojen Zveličar, kteri je Kristus Gospod“.

Luk. 2, 10—4.

V v o d.

Sv. papež Gregor I. enkrat ob božičnem prazniku svojo pridigo takole začne: „Ker po milosti božji danes sv. mašo trikrat obhajamo, ne morem o evangelskem branji dolgo govoriti; nekoliko besed vam pa moram govoriti, ker obhajamo rojstvo našega Zveličarja“. Gregor I. pa je bil papež od leta 590—604 po Kristusovem rojstvu. Po teh besedah zvemo, da je že tedaj bila navada, o božiču sv. mašo trikrat brati. Pa ta navada je še starejša in je od sv. Telesfora, ki je bil papež od 127 — 139. Še današnji dan vidite, da duhovnik na sv. dan po tej stari navadi tri sv. maše opravlja. — Kakor je sv. Gregor I. na sv. dan svojo pridigo začel, tako tudi jes danes rečem: Dolgo govoriti ne morem . . . pa le zato; ker je že današnji praznik naj veselejša pridiga in besede današnjih sv. evangelj so tako pomenljive, da morajo vsakemu, kdor jih zvesto posluša, do serca segati. Angelj pride k pastirjem in jim reče: „Oznanujem vam veliko veselje; danes je rojen Zveličar, kteri je Kristus gospod“ . . . „cela truma ali množica nebeška zapoje prelepo pesem, ki se še sedaj razlega po svetu vesoljnem: Slava Bogu na višavah, in mir na zemlji ljudem, ki so svete volje“ . . . Kako prečudno lepa je ta pesem! Od sv. evangelista Janeza pa slišimo v današnjem evangelju kratke pa visoke besede: „Beseda je meso postala in je med nami prebivala, polna milosti in resnice“ (Jan. 1, 14.) Ako bi si od današnjih 3 evangelj zapomnili le te 3 reči, povem vam, veliko bi se učili iz teh besed.

Ker je pa že stara navada, da se danes tri sv. maše berô, hočem vam kratko povedati, kaj tri maše obožiču pomenjajo in česa nas učijo?

O Jezus, Sin božji? ki si iz ljubezni do nas prišel iz nebes, in si se med nami rodil, pridi tudi v naše serca, ostani pri nas, da bi Tebe in tvoje nauke prav spoznali!

Razlaga.

Kaj pomenjajo tri sv. maše na sveti dan? to vam mislim sedaj razložiti.

1. Kaj pomenja prva sv. maša? Prva sv. maša je o polnoči in nas spominja rojstva našega gospoda in zveličarja Jezusa Kristusa, katero se je zgodilo po noči; zatorej uči sv. cerkev: „Ko je bila mirna tihota in noč v sredi svojega teka, prišla je, o Gospod, tvoja mogočna beseda s svojega prestola (sedeža)“. V sredi noči se je zgodilo za nas nar veselejše rojstvo; v sredi noči moramo Bogu za to darovati našo zahvalo in ljubezen.

Pri dobrih kristjanih je lepa navada, da sv. večer ne grejo spat, ampak zbudjeni ostanejo, in molijo in sv. pesmi prepevajo, dokler da ni čas v cerkev iti. Rekel sem, da je to lepa navada; kdo bi mogel spati, kedar ima pričakovati veliko veselje? Kdo bi ne budil in zbudjen dočakoval presrečne ure, ko je zaželjeni Zveličar prišel na svet? — Terda noč je, ko se zvon prvokrat oglasi in vam naznanja, da se bo kmali začelo sveto opravilo. Trda noč je in temota, kedar greste v cerkev: v cerkvi pa je vse lepo razsvetljeno. Pred veliko mašo o polnoči duhovniki molijo lepe psalme in berila iz prerokov, ki so prerokovali prihod Zveličarjev, mašnik pred oltarjem začne zahvalno pesem: „Te Deum laudams. Tebe Boga hvalimo!“ zvonovi zapojó, kakor da bi hotli svetu naznanjati veselje, katero je angelj naznanil pastirjem: Veliko veselje. Potem je še le velika maša. Česa nas to uči? Noč je bila, ko se je rodil naš Zveličar, temna noč je, ko greste na sv. večer v cerkev, v cerkvi je vse svetlo. Temota je bila, žalostna temota, preden je prišel Jezus, obljubljeni odrešenik, ljudje Boga niso poznali; Jezus je pa luč, ki nas razsvetljuje. V žalostni temoti, v nevednosti in v krivih verah so živeli ljudje pred Kristusom, v žalostni temoti tičijo sedaj ti, ki v Jezusa ne verujejo. Zahvaljajmo se Jezusu, da je prišel, nas učil, nas poklical k pravi keršanski veri: Človek brez Jezusa je v temi, z Jezusom smo pa v luči; zatorej deržite se Jezusa in njegove vere, radi jo poslušajte, vaše

otroke k Jezusu vozite, ne puščajte jih brez uka, brez šole; to bi bil greh, velik greh za vas.

Pri Jezusu je svitloba; preč od Jezusa pa temota; pustite zatorej pregrebe, da v temoto ne zajdete. — Še nekaj nas uči sv. maša o polnoči.

Jezus Kristus, ktereга danes kot malo dete v jaslicah vidimo, je pravi Bog, enak z Bogom Očetom in sv. Duhom, od Očeta vekoma rojen, zatorej sv. evangelist Janez sv. evangelje začne: „V začetku je bila beseda, beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila beseda“. Beseda, to je Jezus Sin božji, je večer kakor Bog Oče, vsegamogočen, kakor Bog Oče, je Bog, kakor Oče. Na to rojstvo Jezusovo Sina božjega od Boga Očeta od vekomaj nas spominja sv. maša o polnoči. To večno rojstvo nam bo ostalo skrivnost, ktere naš um preseči ne bo mogel, kakor naše oči v temoti ne vidijo. Verujmo terdno to sv. skrivnost; zahvalujmo se Jezusu za preveliko ljubezen, da je prišel k nam in je nas odrešil.

2. Druga sv. maša se bere, kedar se svita in dan že bliža in se imenuje pastirska maša. Po Jezusovem rojstvu je nastopil nov dan, noč in tema je minula, zatorej se druga maša o svitanji bere; spominja nas pa, da so pastirji, ko jim je angelj naznanil Jezusovo rojstvo, hiteli k Jezusovim jaslicam in so Jezusa molili. Vbogi pastirji so bili tako srečni, da so prvi Jezusa v človeški natori molili; zakaj ne visoki, zakaj ne učeni, bogati ali kralji? Zato ker Bog le ponižne in pobožne ljubi, ne pa tistih, ki so od krive modrosti zaslepljeni in prevzetni. Še sedaj je tako, da ponižen človek visoke resnice sv. vere ložej zastopi, kakor prevzetni modrijan. Bodimo ponižni, posebno kar resnice naše vere zadeva in lahko jih bomo zastopili, ponižno jih verujmo, Bog nas bo razsvetlil. Bog nas varuj vsake prevzetije, ki nobenega prida ne donaša. — Pastirji so vbogali angelja in so hiteli Zveličarja iskat še v noči. Vbogajmo tudi mi in storimo vse radi, kar nam Bog zapoveduje, ako ravno nam ne pošilja vselej angelja, nas opominjat. Saj nam je zrano, kar nam Bog zapoveduje. Storimo to radi in ne obotavljajmo se. Bog le tiste ljubi, ki njegovo sveto voljo radi storijo. V temni noči še so pastirji hiteli k jaslicam; ne vstrašimo se, ako bi se nam zapoved božja težka zdela. Pastirji so bili dobre duše in pobožnega serca; zatorej so bili veseli Jezusovega rojstva. Tudi mi bomo le tedaj veseli Jezusovega rojstva, kedar bomo imeli čistih nepregrešnih sere; zatorej smo v adventu vas opominjali, naj bi šli k spovedi, pa le malo vas je prišlo.

3. Tretja sv. maša je velika maša in se še le bere, kedar je že beli lep dan. Ona nas opominja, da je Jezus prava

luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, kateri pride na svet. V Betlehemu se je prikazala luč, ki se razširja in razsvetljuje celi svet, vse narode ali ljudstva, jude in ajde. Pa vsi ljudje še niso prišli k tej luči, milijonov jih je še ki so še ajdje, in Jezusa ne poznajo. Za nje moramo moliti, naj bi tudi njim zasijala kmali luč prave svete vere in bi tudi oni spoznali Jezusa, odrešenika. Veliko duhovnov gre vsako leto v daljne kraje, ajdom in divjim narodom sv. evangelje oznanovat. Tudi za te moramo moliti, in če premoremo, tudi kaj pripomagati, da misijonarji daljne pota storiti morejo. Pa tudi med kristijani jih je še veliko nevednih, ki nič ne vejo za Jezusa in odrešenje; veliko otrok, ki brez uka odraščajo, veliko poslov, ki so nevedni, veliko grešnikov, ki dolge leta v pregrehah živé; tudi tem moramo pripomagati, da se podučijo in poboljšajo; otroke in posle podučevati, grešnike posvarjati, opominjati, za nje moliti. — Tretja maša nas opominja sv. treh kraljev, ki so iz daljne jutrove dežele prišli Zveličarja iskat in molit. Ko se je bil Zveličar rodil, prikazala se je zvezda na nebu. Sveti trije kralji so spoznali, da ima ta zvezda kaj posebnega pomeniti. Zatorej so šli za njo, kamor jih je peljala. Ko pridejo do hleva in najdejo dete Jezusa v jaslicah, pred njim pokleknejo in ga molijo in počastijo kot Boga. Vboga štalica, borno dete nista jih motile; verovali so, da je to dete obljubljeni Zveličar. . . Med nami je pa Jezus v sv. rešnjem Telesu v podobi kruha. Naj nas ne moti ta vboga podoba, verjmo tudi mi, da je Jezus v resnici v tej podobi pričujoč, molimo ga tudi mi v sv. rešnjem Telesu, kakor so ga sv. trije kralji molili v jaslicah.

S k l e p.

Kratko sem vam razložil, kaj pomenjajo tri sv. maše: Perva pomenja rojstvo božjega Sina od Boga Očeta od vekomaj in njegovo rojstvo o polnoči; pred Jezusovim rojstvom je bila temota; druga pomenja: po Jezusovem rojstvu je nastopil nov dan; ponižni pastirji so ga prvi molili; bodimo tudi mi ponižni; tretja pomenja: Jezus je luč za vesoljni svet; trije kralji so prišli ga molit, molimo za ajde, molimo Jezusa v sv. rešnjem Telesu.

Jezus je pravi Bog, od vekomaj od Očeta rojen; iz ljubezni do nas zapustil je nebeški tron. Njegov prihod razganja temoto ajdovske vere. Maliki padajo, ljudje v svitlobi prave vere živijo. Neizrekljive so gnade, ki nam od Kristusa dohajajo. Večno hralo smo njemu dolžni. O Jezus, ki te je devica prečista rodila, tudi v naših srcih se porodi, da bi bili vredni enkrat s tebo v večni svitlobi prebivati. Amen.

Štiri adventne pridige od poslednje sodbe.

2. adventno nedeljo.

(Od grešnikove sramote pri sodbi za voljo opuščenja dobrih del,
in za voljo slabega namena pri njih; gov. M. G.)

„Nič sicer nimam na vesti; toda v tem nisem opravičen; Gospod pa je, kateri
me sodi“. (I. Kor. 4, 4.)

V v o d.

„Si ti, kateri ima priti, ali drugega čakamo?“ Tako sta Zveličarja vprašala Janezova učenca. Na mesto odgovora na njeno vprašanje pa ju Jezus zaverne na svoje čudopolne dela, katerih priči sta bila lahko sama, in ktere so namen njegovega poslanstva oznanovale. Slepim je dal spregledovati, bromim sbajati, gobovim, da so bili očiščevani, gluhim je dajal spresliševati, mertve je v življenje obujal. Na te svoje čudeže se je Jezus pri svojem prvem prihodu skliceval, da je zares obljubljeni odrešenik. Tako se bo pa tudi pri svojem drugem prihodu skliceval na svoj nauk, ki ga je z nebes prinesel in svetu oznanoval, skliceval se na čudeže, ki jih je v poterjenje svojega uka delal, in na svojo sramotno smert, ki jo je za grehe sveta križu preterpel. To pa bo storil, ne da bi se dal za Zveličarja, poslanega od Očeta, ampak za Sodnika sveta, pooblaščenega od Očeta spoznati. Kdor ga ni hotel imeti za Odrešenika, prisiljen bo imeti ga za sodnika; zakaj, ako bo pokazal, kaj da je storil, naj je dedščino nebeškega kraljestva grešnikom odkupil, od druge plati bo tudi razodel, kaj da je grešnik storil, da je to dedščino spet zapravil, ker je njegovo gnado zavrgel, ter grehu in hudobijam bil sužen.

Jezus bo pa tudi vse razodel, kar je grešnik dobrega opustil, kar bi bil s pomočjo gnade božje lahko storil; torej ne le storjeno hudo, ampak tudi opuščeno dobro bo Sodnik preiskal in obsodil;

ja, še celo storjeno dobro bo na zlato vago djano in po namenu, s katerim je bilo storjeno, pretehtano, tako da bodo tudi na videz dobre dela prerešetane, razodete in sojene.

Naj bi nas pa spodbujevalo, kratke dni svojega popotovanja na tem svetu veliko dobrega in to s pravim namenom storiti, hočemo danes grešnikovo sramoto pred sodnjim stolom Kristusovim za voljo opuščanja dobrih del in za voljo slabega namena pri njih preišljevati. — Pri tem preišljevanji se zanašam na vašo navadno pazljivost.

R a z l a g a.

1. „Nič sicer nimam na vesti; toda v tem nisem opravičen; Gospod pa je, kateri me sodi“, tako piše od sebe sv. ap. Pavel, naj gorečniši služabnik božji, ki je od dne svojega poklica in spreobrnjenja v Gospodovem nogradu neutrudljivo delal, veliko zasramovanja in preganjanja, psovanja in tépenja prestal, in je pri tem vse bogastva, vso moč in imenitnost tega sveta toliko cenil, kakor blato, da je le Kristusa pridobil; to je, da si je bil svest njegove gnade. Ta zvesti služabnik božji toraj na koncu svojega slavno dokončanega teka spoznava, akoravno si je bil svest, da je zmiraj na tanko spolnoval Gospodovo zapoved, da zato še ni opravičen, ker ne jaz, ampak Gospod je, pravi, kateri me sodi. Ako pa ta slavni apostelj, ki je od tega časa, kar se je spreobernil in notri do smerti le za Zveličarja živel, in je posebno veliko za božjo čast in za blagor bližnjega storil, ako ta veliki apostel ni brez vse skerbi za zveličanje svoje duše, prepričan, kako pravičen in oster sodnik da je Bog; kako bi mogli potlej tisti mirno in brez skerbi živeti, kateri, akoravno največih grehov nimajo na svoji vesti, imajo vendar le malo, ali celo nič za nebesa zasluženja vrednega skazati? Ali je mar kristjanu v opravičenje pred Bogom že zadosti, da se le hudega varuje? Ali nam ne bo velikoveč dobro, kar smo storili, posesti božjega kraljestva zagotovilo? Da, ravno na dobrih delih je največ ležeče! Evangeljski hlapec, ki svojega talenta ni ne zapraval, pa tudi ne ž njim kupčeval, temuč šel in ga zakopal; tisti gost, ki je prišel k Gospodovi večerji brez svatovskega oblačila, oba sta bila obsojena. — „Zvežite mu roke in noge, in vrzite ga v vnanje teme, ondi bo jok in škripanje z zobmi“. Tako se bo tudi sodba Sinu božjega glasila nad vsemi tistimi, ki so temu lenemu hlapcu ali unemu zanikernemu gostu enaki, da zročeni talent zakopavajo; to je: kateri jim dodeljenega časa in dodeljenih darov ne obračajo za dobrodelnost in za večnost,

ter ubogi na dobrih delih pred Kristusov sodnji stol pridejo. Kakor drevo, ki sadu ni obrodilo, bodo posekani in v ogenj pometani.

Ako bi ljudje ogledovali in vidili, kako veči del vsi od ranega jutra do poznega večera v potu svojega obraza delajo in se v vednih skerbeh razjedajo, bilo bi pač misliti, da tudi večnega, ki je prvo in naj imenitniše, ne zamujajo, in si vsaj z enako skerbjo zakladov za nebesa zbirajo. Ali žali Bog! oni se trudijo, pa ne za nebesa, ampak za ta svet, ne za večnost, ampak za čas, ne za Boga, ampak zase.

Poglejmo lakomnika in skopuha, koliko dela in terpi v zadostilo svojim strastim! Marsikteri se prevozi po vsem morji in se spušča v vse viharje in nevarnosti. Drugi prečuje cele noči, da mu še mar ni za zdravje, si priterguje pri jedi in pijači, strada in je ves v skerbeh. In če prav vsega ima na obilnem, vendar še nič nima. Koliko pa bi imel, ako bi bil z enakim trudom in z enako skerbjo zakladov za nebesa nabiral, kateri bi ga še tolicih težav nikdar ne bili stali! Smert pride in ga pokliče od tod; — požrešni dediči zapravijo s tavžent skerbmi skup zgrebeno premoženje in ubogi lastnik jim ni več ni več v spominu. Sodnji dan pa bo Gospod odgovora tirjal od hiševanja, in kaj mu bo imel pokazati? Zaklad, ki so ga molji razdjali, ali tatje ukradli, ali dediči potratili; ali za večnost nobene trohice!

Ozrimo se na masikterega hišnega gospodarja. On skerbi, kar je hvale vredno, da mu pri hiši nič ne pritanjkuje, da bi svoj blagostan povzdignil in svojo družino za ta svet z vsem potrebnim prevedel. Ali skerbi za pravo kerščansko odrejo svojih otrok ne pozna; dovolj mu je, da jim je nekaj časnega premoženja privaroval. Stem mislil da je že vse očetovske čolznosti spolnil, akoravno prav za prav ni spolnil nobene, zato ker je prvo in najimenitniše, namreč otroke za Boga zrediti in jih srečne storiti na unem svetu, zamudil. Otroci bi mu ne bili nič manj, ja še bolj bi mu bili hvaležni, ako bi jim razun kakega premoženja še kake lepe zglede pobožnosti zapustil — še v grobu bi blagrovali očetov spomin. Tako pa bodo zoper njega sodnji dan spričevali, da je le za njih telo, ne pa za njih dušo skerbil in jih tako s sebo vred pogubil. — Ravno tako ravna marsiktera mati. O kolikanj se uboga reva trudi in ukvarja, da bi svojo hčer na svetu boljše preskerbela! Hči morda tudi to srečo doseže. Ali kaj jej pomaga, ker se pa od matere strahu božjega, samotnosti in pohlevnosti ni naučila, ako je nedolžnost svojega serca, čistost svoje duše in tako svojo večno srečo zgubila? Le eno je bilo potrebno, in to eno je bila skerb za hčerino zveličanje; to eno pa si zanemarila, in za to te na sodnji dan čaka oster odgovor.

Poglejmo posvetne ljudi sploh. Leta in leta jim v službi za svet tečejo naprej. Konec svojega življenja pa so na zaslugah za nebesa tako ubogi, kakor bi ne bili nikoli živeli. Da bi bili za dušo skerbili, ni bilo nikoli proste ure; da so pa svojo pogubo pospeševali, so se leta in leta trudili. Njih časne opravila bi zato ne le ne bile nič škode terpele, marveč še pridobile, ako bi jih bili vselej z ozirom na Boga in zveličanje svoje duše opravljali. Ali pri tavžent in tavžent postranskih opravljenih pozabljujejo najpoglavitnejšega — skerbí za svojo dušo, dokler Gospod pride in pravi: „Daj odgovor od svojega hiševanja, zakaj posihmal ne boš mogel več hiševati!“ In kako težek bo potlej odgovor za kristiana, ki ima brez števila gnad, priložnost in pripomočkov v dosego večnega zveličanja! Zakaj keršanstvo, h kateremu smo po posebni milosti božji poklicani, ono s svojimi nauki našo pamet razsvetljuje, naše serce s svojimi obljubami tolaži, dušo s posebnimi gnadami krepča, nam daje močnejše nagibe k pobožnosti in nam nad Kristusom kaže zgled najviše popolnamosti ter nas na vso moč spodbada, po popolnamosti hrepeneti. Ako se pa za natančnije spoznanje keršanstva ne pečamo, ako nas njegove resnice ne pregrejejo in Kristusov zgled ne zpodbode, potem nas čaka veliko ostrejša sodba, kakor tiste, ki tega nebeškega daru niso nikdar poznali. In enako je z zamudo in z odpuščenjem slehernega dobrega dela. Tako postavim, vemo, da je zapoved ljubezni do bližnjega polnost postave. Ako toraj dela usmiljenja, ktere nam ta ljubezen nalaga, opustimo, smo že sojeni. „Poberite se spred mene, poreče Kristus, vi prekleti v večni ogenj! zakaj lačen sem bil, in me niste nasitili, žejen sem bil, in me niste napojili, nag, in me niste oblekli, bolan, in me niste obiskali, ptujec, in me niste po streho vzeli — zakaj, česar niste storili naj manjšemu zmed svojih bratov, tega meni niste storili“. — Toraj, ako hočemo tej sodbi ubežati, nam je treba dobro hiševati in za dela kršč. usmiljenja skrbeti, ker one so lepa setev, polna zaupanja, da bomo ob dnevu sodbe bogato želi.

2. Kerščanstvo nam pa na dalje veleva, naj dobro, kar storimo, vselej storimo s pravim namenom brez kakega samoprída, ker brez pravega namena nas celo za voljo storjenih dobrih del enako čaka obsojenje in pogubljenje. „Gorje naj večje hvale vrednemu življenju, pravi sv. Augustin, če ga bo Bog po ostrosti sodil“. Ako ima pa še celo naj večje hvale vredno življenje madeže v božjih očeh, kaj potlej hočemo od hinavskega, od potuhnjenega, samo na videz pobožnega življenja misliti? Kristjani! kedar uisti Bog, ki serce in ledja človekove preiskuje, naše dobre dela na svojo vago dene, takrat se bo pokazalo, da marsiktero dobro delo, za voljo ktereга so nas ljudje hvalili, na tej Gospodovi vagi nič

nima peze. Zato bo marsikteri, ki se ima za bogatega na zaslugah za nebeško kraljestvo, z začudenjem na sodnji dan svojo znioto spoznal, da to dobro, kar ga je pred svetom opravičevalo, ga bo v božjih očeh pogubilo. Poreče se mu, kakor Baltazarju: „Prešteto, pretehtano, razdeljeno“. Pretehtane so tvoje dela, pa prelahke spoznane na vagi Gospodovi. Zakaj božje sodbe niso sodbe človekove. On ne gleda na imenitnost take osebe, tudi ne na vnanjo podobo, temuč na notranjo ceno, na človekovo voljo, na njegove nagibe in namene. Zato bo sodnji dan vse hinavske čednosti brez vsega vnarnjega lepoticja odkril, in vse, kar je hinavščina storila, bo odpadlo, kakor pade červivo sadje z drevesa.

Takrat bodo vsem Farizejem, ki se, kakor pravi sv. pismo, po lastni in ne po božji volji postijo, in z vnanjo ostrostjo svojega življenja ljudi slepé, na skrivnem pa Bog ve, koliko hudobij v svojem sercu goje, veljale besede, ki jih beremo v listu Sinau božjega do pastirja keršanske srenje v Sardah: „Vem tvoje dela; ime imaš, da živiš, in si mertev“. (Skr. raz. 3, 1.) Te besede bodo veljale vsem na videz pobožnim kristjanom, ki sicer molijo in cerkev obiskujejo, in so po človeških mislih posebni prijatli božji; ali njih serce je prav za prav deleč od njega, njih molitve nič drugega, kakor spletešina pregrešnega razmišljenja, in obiskovanja cerkev ne veljajo Bogu, ampak radovednosti in nečimurnosti.

„Vem tvoje dela; ime imaš, da živiš, pa si mertev“, poreče Sin božji tistim, ki iz hinavščine ubogajme dajejo, da bi njih velikodušnost pred svetom slovela, ne pa iz prave ljubezni do bližnjega, ki drugega noče in ne išče, razun potrebnega sobrata utolažiti in mu pomagati. Taki so že prejeli svoje pračilo, ker se jim že na svetu kadilo hvale zažiga in se njih dobre dela od ust do ust razglašajo. Zato bo sodnji dan vsa ta nečimurnost, ves samoprid, vsa časti in hvale lakomnost razodeta — vsi ti pobožni červi s svojimi sleparijami bodo na dan prigomzeli.

„Vem tvoje dela; i. t. d.“ Te besede bodo veljale vsem tistim spokornikom in spokornicam, ki so spovednikom resnično kesanje in poboljšanje z jezikom obetali, da so odvezo zgoljufovali, ali vse te odveze jih sodnji dan pogubljenja ne bodo obvarovale. — Te besede bodo zadele vse tiste, ki iz strahu, ali iz sramožljivosti pri spovedi svoje grehe ali zamolčé, ali jih pa lepšajo in zmanjšujejo, kolikor morejo. Sodnji dan se bode pokazalo, da ne spovednika, ampak sami sebe so ogoljujali v svojo večno pogubo.

„Ime imate, da živite, pa ste mertvi,“ poreče pa tudi Gospod tistim služabnikom sv. evangelja, ki se za Njegovo čast pred svetom ne poganjajo, grešnikom blazine podkladajo, in katerih dela so bolj mahov dim, kakor luč, bolj sopar, kakor ogenj. Z malo

besedami: Hinavske čednosti vsakega spola, vsake starosti in vsakega stanu bodo na dan sodbe z lučjo večne resnice razsvetljene in na večno osramotene.

S k l e p.

Kajne kristjani! strahotna preiskava bo to, za katero voljo je že kraljevi prerok zdihoval: „Gospod, ne hodi v sodbo s svojim hlapcem, ker pred tvojim obličjem ne bo opravičen noben živi človek!“ Gotovo, ako bi si mi to resnico pravk sercu jemali, ne bilo bi nam še zadosti, da bi se samo hudega varovali, temuč si tudi za dobre dela na vso moč prizadevali, in še celo pri dobrih delih bi se nikoli od lastne ljubezni, ampak vselej le od naj čistejših namenov dali voditi. Le potem bi pa tudi lahko terdno upanje v sebi redili, da se bo naša duhovna žetev pri sodbi s stoterim sadom ponesla, in da bo našim dobrim delom vpričo vsega sveta njih večna cena za nebesa priznana. Amen.

3. adventno nedeljo.

(Grešnika bodo sodili zveličani in pogubljeni; gov M. T.)

„V sredi med vami (pa) stoji, ki ga vi ne poznate“. (Jan. 1, 26.)

V v o d.

„V sredi med vami stoji, ki ga vi ne poznate“. — Tako je očital Janez Krstnik duhovnom in levitom, ki so bili od shodnice poslani, naj bi ga vprašali, kdo da je, ker so ga hotli za Mesija zpoznati. Ti slepi pismejci so Mesija, ki je že med njimi hodil, s hlinjeno gorečnostjo povsod, še celo v puščavi iskali, pa ga vendar niso našli, ker znaminj in prerokovanj, po katerih bi ga bili lahko spoznali, ali niso umeli, ali jih pa umeti niso hotli. V sredi med vami stoji, ktereга iščete, jim je toraj sv. Janez rekel, ali vi ga ne poznate in ga tudi ne bote poznali, zato, ker ga s slepim umom in s spridenim srcem iščete. Zato, če prav vse obljube in prerokovanja pisem spolni, in v poterjenje svojega poslanstva največe čudeže dela, vi ga vendar le ne bote ne spoznali, ne ga sprejeli.

Ali bi se pa ne moglo kristjanom naših časov ravno to očitati, kar je Janez Judom svojega časa očital? Da, kaj pa da jih veliko Jezusa in Njegovih naukov pri vsem tem le nočejo spoznati, je to krivo, ker so ti nauki s poželjivostjo in postrežbo njih slast v naj večim nasprotji. Ali ti naj zatajujejo in zasramujejo sedaj svojega Zveličarja, kakor hoté; ali enkrat ga bodo morali spoznati, se ve, da ne za Zveličarja, ampak za Sodnika, ne v svojo rešitev, ampak v svojo večno pogubo. Kedar se bo znamenje križa na oblacih neba zasvetilo, tu ga bodo spoznali kot nekdanjega Učenika, Postavodajavca in Odrešenika, ali spoznali ga prepozno, ker takrat jih On ne bo hotel več spoznati. Le tiste, ki so ga svoje žive dni iskali, spoznali in ljubili, bo sprejel za svoje. Ravno ti pa bodo grešnike ž Njim vred sodili. V sredi med vami je stal,

porečejo ti izvoljeni prijatli božji; ali vi ga niste hotli spoznati. Tako bodo še celo svetniki grešnika pogubili, in to toliko bolj, ker bo grešnik nad njihovimi zgledi lahko sam videl, da so Zveličarju in Njegovim naukom velikrat še v večih težavah zvesti bili ostali. To pa še ne bo vse. Tudi zavrženi sami bodo grešnika pogubili, ker se bo iz njegovega življenja videlo, da so za voljo veliko manjših grehov vendar le na večno nesrečni postali. S tem dvojnimi premišljevanjem toraj, namreč 1. da bodo izvoljeni božji grešnika obsodili, ker so se v večih težavah in nevarnostih zveličali, in 2. da bodo grešnika celo zavrženi sodili, ki so bili za voljo manjših grehov pogubljeni, s tem dvojnimi premišljevanjem, pravim, se hočemo danes v svoj dušni prid nekoliko pečati.

Razlaga.

1. Ne velikost in obilnost grehov, temuč nespokornost, ljubi moji! je prav za prav vzrok in gotovo znamenje pogubljenja. Zakaj števila in peze grehov se Gospod noče več spominjati, kakor hitro se grešnik k Njemu oberne. „Ako bi bili tvoji grehi rudeči, kakor škrlat ali karmezin, bodó beli, kakor sneg in beli kakor volna; — jez hočem biti tvoj oče, in ti boš moj otrok od dne, ko se boš zopet k meni spreobrnil“, — te obljube je Bog celo grešniku dal. Ako bo tedaj grešnik sodnji dan pogubljen, pogubljen bo za voljo svoje nespokornosti, in obsodba tega pogubljenja bo toliko hujša, kolikor večja je bila njegova nespokornost. Kako velika in kolicih kaznen vredna je ta nespokornost, bo pa grešnik takrat občutil in spoznal, kedar bo njegovo življenje z življenjem svetnikov v primeru djano. Tu bo grešnik videl, da so svetniki večje težave in zadržke na potu v zveličanje imeli premagovati, kakor on. Imeli so več sovražnike od zunaj, več zadržke od znotraj, in hujše skušnje od zgoraj.

a) Imeli so hujše sovražnike od zunaj. Ozrmo se, postavim, v prve čase kerščanstva! Zgodovina tistih časov nam bo povedala, kako žalostna se je godila s spoznavci kerščanske vere, kako iznajdljivi so bili rabeljni v zmiraj hujših mukah, da bi bili njih vero in čednost omajali. Ali poprej so se skrhalo in zagulili njih meči, poprej se razsule njih kolesa, njih grmade pogasnile in zavrelo olje se ohladilo; poprej so se rabeljni trudili in divje zveri bile ukrotene, kakor da bi bila vera in serčnost kristjanov omahnila. Na tarzente je bilo pomorjenih, in iz kervi teh pobitih

jih je zopet na tavžente družih prirastlo, ali kakor nek cerkven učenik pravi: „Kri marternikov je bila seme za kristjane“.

Kaj ne, mi se sedaj čudimo serčnosti teh svojih verskih bratov. Ako bi se pa, postavim, tisti strahotni časi preganjanja zopet na enkrat povernili, kaj bi bili za Boga in za vero pod kervavimi rabeljskimi meči pripravljeni storiti, ker še sedaj v mirnih in veselih dneih in pod ljubeznjivo palico krotkih pastirjev zveličanski jarem sv. vere tako neradi nosimo, in si ga skušamo le otresti in Zveličarja zatajiti? Zato bodo uni preganjani in pomorjeni spoznavci sv. vere enkrat naši sodniki.

Ako so pa ti spoznavci imeli hujše sovražnike gledé na vero, so imeli zopet drugi hujše sovražnike gledé na svojo nedolžnost. Kmali so jih vabili z veselo prihodnostjo, obetavši jim naj večo srečo, bogastvo, mogočnost in imenitnost. Kmali so jim žugali z zasramovanjem in zaničevanjem, ali jih strašili z železjem in ječami. Ali glubi na glas zapeljevanja, nepodkupljivi za prihodnjo srečo, neoslepljeni od vablјivost hudobije, nepremakljivi v naj hujšem preganjanji so zvesti ostali Gospodu in ohranili čisto serce, ter hodijo sedaj v dolzih belih oblačilih za brezmadežnim Jagnjetom, kamor gre. O blagor jim, ki od sveta niso hotli nič deleža imeti, ker se tudi njegove pogube ne bodo vdeležili! Ne straši jih sodbina trobenta; veseli bodo šli enkrat iz svojih grobov, in skakali po besedah prerokovih kakor čeda, od prijetnega dne oveseljena, svet jih je zaničeval, kakor priproste stvari, ki se ž njim vred niso hotli veseliti in kratkih dni življenja ne uživati. Svet jih je zaničeval kot neumne in nespametne, ki se že sence greha bojé, kakor strašljive popotnike, ki so se pri vsakej stopinji za svoje zveličanje tresli. Ljubi moji! te priproste, slabe in nedolžne stvari, ti boječi in strašljivi, pa srečno do svojega cilja prišli popotniki bodo enkrat naši sodniki.

b) Drugi zopet, sem rekel, so imeli večé notranje sovražnike, kakor jih iz med nas marsikteri imajo. — V mlajših letih, v kterih se kake nespameti še rajše primerijo, pri bolj zanemarjeni izreji, ki v zmote še ložež zapelje, v hujši termi, ki se od strast še poprej da za sebo potegniti, in v bolj nevarnem stanu, ki je imel več priložnost in vablјivost v greh; v vseh teh nevarnostih so vedeli čez se modro gospodovati, ker so svojo poželјivost in divjo termo brzdali, svoje nevgnane strasti krotili, svoje nagnjenje k dobremu vizali, svojo popačeno natoro žlahnili in si tako na vso moč za čednost in resnico prizadevali. Drugi pa, ko so dle časa v grehu živeli, so berž, ko so k spoznanju prišli, pot pokore nastopili, ko morebiti marsikdo iz med nas še na njo nikoli ni mislil, in so stanovitno pokoro delali, mi pa se po kratkem poboljšanju

zopet v stare grehe povračujemo. Zato bodo pa tudi solze, s katerimi je spokornica Magdalena Jezusove noge močila, skesano terkanje cestninarjevo na svoje persi, povernjeni zgubljeni sin, Petrov britki jok, in do smerti stanovitna pokora teh božjih prijatlov — vse to nas bo kdaj obsodilo; taki zmagovavci samega sebe, ti ne-trudljivi spokorniki bodo naši sodniki.

e) Svetniki poslednjič so imeli tudi hujše skušnjave od zgoraj zmagovati, kakor jih mi večidel imamo. V njih kerdelu vidimo take, ki so leta in leta na svetu bili z boleznimi obiskovani, katerih vse življenje je bila bolj počasna smert, kakor življenje imenovati, in vendar je ni bilo naj manjše nevolje slišati iz njih ust. V njih kerdelu so taki, ki so bili od krivičnih ljudi preganjani, od hudobnih preklinjevani, od prevzetnih zasramovani, ki jim pa ne s preganjanjem, ne s preklinovanjem in zasramovanjem niso povračevali. V njih številu so taki, ki so bili v vednih skerbeh za vsakdanji živež, ki so v vedni revščini in v pomanjkanji svoje dni prezdihovali, in ki razun svoje dobre vesti na svetu niso imeli nobenga veselja, nikdar ne poznali radostne ure. Ali z zaupanjem so se vdali volji Gospodovi, vedoč, da vse prihajajo iz njegove očetovske roke, in da ravno pod kladvom Gospodovih udarcev se kuje krona pravičnosti. —

Meso, svet in hudoba so jih skušali, pa tudi Gospod jih je v peči nadlog, kakor zlato, očistil, in zato se bo ob svojem času nanje ozerl. In ta čas bo tisti, ko jih bo sebo vred pripeljal k sodbi, da bodo sodili 12stere Izraelove rodove. Takrat bo njih vera našo nejevero, njih čednosti bodo naše hudobije, njih serčnost naš prazni strah, njih pokora našo terdovratnost osramotila in pogubila. Takrat bo grešnik spoznal, koliko laglej pot je imel proti nebesom, pa ni hotel po njem hoditi, in koliko ložej bi bil tudi krono pravičnosti dosegel, katero je pa ukljubljivo zavergel. Zato, kakor beremo v bukvah modrosti, (5.) bodo grešniki vidivši nepričakovano zveličanje svojih sobratov v groznem strahu se kesali in za voljo dušne britkosti zdihovali, rekoč: „Ti so, ki smo jih nekdanj imeli v smeh in v zasramljiv pregovor. Mi neumni smo njih življenje imeli za nespamet, in njih konec za nečast. Glej, kako so sedaj šteti med otroke božje in njih del je med svetniki“ (3—5.) Tako bodo toraj grešniki sodaji dan po svetnikih obsojeni in vekomaj osramoteni.

2. Pa ne svetniki, ampak tudi pogubljeni sami bodo sodili terdovratnega grešnika, vidivši, da so manj pregrešno živeli in tudi manj pripomočkov v zveličanje imeli, in so vendar v ta čez vse nesrečni kraj obsojeni.

Po pravici se lahko za zveličanje duše tresemo, ako pomislimo, da bodo sodnji dan taki nas obsojevali, ki so manj pripomočkov in priložnost imeli v dosego večnega zveličanja, kakor mi, in ki so manj hudega storili, in bili vendar na večno zaverženi. Zakaj veliko jih je bilo za voljo enega samega smertnega greha, za katerega se niso spokorili, veliko za voljo manjših smertnih grehov od božje pravice zadetih. Take zglede imamo v stari in novi zavezi. Aronovi sinovi, ki so kot duhovni morali skrinjo zaveze kaditi, so enkrat neposvečenega ognja deli v kadilnico, in pri tej priči pade ogenj nanje in jih požge. — Ko so skrinjo zaveze v Jeruzalem peljali, se je neki Oza dotakne, da bi ne bila z voza padla, in pri tej priči pade mertev na zemljo, ker se je kot neduhovnik prederznil naj svetjšega se dotakniti. — Kore, Datan in Abiron so godernjali zoper Mojzesa, in zemlja se pod njimi odpre in jih požre z gorečim plamenom. — Ananija je Petru nekoliko denarjev utajil, ki jih je prejel za prodano njivo, in on in njegova žena Zafira sta padla mrtva k Potrovim nogam. Tako strašno se je božja pravičnost že na svetu večkrat nad grešniki maščevala. Kako strašno se bo še le maščevala nad njimi na dan sodbe!

Ljubi moji! gotovo, ako bi mi te resnice večkrat premišljevali, bi ne mogli za zveličanje svoje duše tako brez skerbi biti. Gotovo bi se z grehom tako ne norčevali, če bi pomislili, kako težko je večkrat spoznati med malimi in smertnimi grehi, in vendar nas že en sam smerten greh stori otroke jeze in večnega pogubljenja. Ne mogli bi tako mirno se vlegati, ako bi pomislili, kako lahko se v mislih, željah, v besedah in djanji pregrešimo, in vendar so lahko skrivni grehi, na katere še ne porajtamo, krivi naše pogube. Celó pri naj pobožnišem življenju bi ne mogli biti brez strahu, ako bi pomislili, da veliko taci, ki so tudi pobožno živeli, so bili ravno v smertnem grehu od smerti zasačeni in pogubljeni. Da, še celo na potu ostre pokore ne moremo biti brez vse skerbi, ker ne moremo vedeti, je li pokora, ki jo delamo, tudi našim grehom primerna, ker je pisano: „Za voljo odpusčenega greha ne bodi brez strahu, in ne nakladaj greha vrh greha. Tudi ne reci: Gospodovo usmiljenje je veliko, On mi bo obilnost mojih grehov milosno odpustil, zakaj Njegova jeza je tako hitra, kakor Njegovo usmiljenje“ (Prid.) Brez strahu, pravim, bi ne mogli živeti, ako bi pomislili, da nas kristjane sv. vera k svetejšemu življenju veže, kakor tiste, ki te vere nikoli niso poznali.

„Gorje tebi, Korazajn! gorje tebi Betsajda! tako se je kdaj Jezus tema mestoma zagrozil, zakaj ako bi se bili v Tiru in v Sidonu (dveh mehkužnih ajdovskih mestih) godili čudeži, kateri so se pri vas godili, bi se bili zdavnej v ostrem oblačilu in v pepelu pokorili“ (Mat. 11, 21.) „Pa vam tudi povem: Tiru in Sidonu bo

ložej sodnji dan kakor vam⁴. (11, 22.) Toliko hujše se bo še le nam kristjanom godilo. Tudi zoper nas bodo prebivavci. Tira in Sidona, Sodome in Gomore, vse divje ajdovske ljudstva bodo zoper nas vstale in nas sodile, da smo hudobneži in večega strahovanja vredni, kakor oni. Zakaj, ako bi bili mi videli ali slišali čudeže, nam porečejo, ki so se med vami godili, ali vam bili oznanovani, in ako bi nam bila prisvetila luč sv. evangelja, spokorne rasovnike bi bili oblekli, svoje glave s pepelom potresli in se pokorili. Tako bodo tedaj celo pogubljeni in zaverženi naši sodniki.

S k l e p.

Zato, ljubi moji! posnemajmo zgled Ninivljanov, ki so se na Jonatovo pridigo spokorili. Zakaj kakor Ninivljanom samo 40 dni, tako je morebiti tudi nam le malo časa v spreobrnjenje in v pokoro odločenega. Poslužimo se toraj tega kratkega in negotovega časa božjega obiskanja z vso gorečnostjo, da strašna nesreča pogublencev še naša nesreča ne bo. Tudi njim je Gospod govoril rekoč: „Nebo in zemljo danes na pričo pokličem, da sem življenje in smert, blagoslov in prekletstvo pred vas položil⁴. Tudi nam veljajo te besede. Ako toraj hočemo prekletstvo in smert, izvolimo si greh; če pa hočemo blagoslov in življenje, izvolimo si pokoro! Vendar, ne, o Gospod! ne izvolimo si greha, ker strašno je pasti v Tvoje roke, in večno je prekletstvo, ki bo treščilo ob tla pogubljene. Izvolimo si pot pokore, da nas Tvoj očetovski blagoslov oblagodari, in bo naš delež večno življenje. Amen.

⁴ Gorje tudi Korinžani! Gorje tudi Betrijanci! tako se je kdaj Jezus tema mestoma zagovoril, zakaj, ako bi se bili v Tiri in v Sidoni (dveh megalnih ribiških mestih) kdih čudeži, klati so se pri vas zgodili, bi se bili zdavili v osem oblačil in v pepelu pokorili. (Mat. 11, 21.) „Pa vam tudi povem: Tiri in Sidon bo

4. adventno nedeljo.

(Kako bo Sin božji obsodbo nad grešnikom izrekel in spolnil;
gov. M. T.)

„Prišel je na vso stran Jordansko, in je oznanoval kerst pokore v odpuščenje
grehov.“ Luk. 3, 3.

V v o d.

Po besedah današnjega sv. evangelija je prišel Janez Kerstnik na vso stran Jordansko, je oznanoval kerst pokore v odpuščenje grehov, in ljudem napovedoval prihod Mesijev, ker jim je s sveto gorečnostjo klical: „Pripravite pot Gospodovo, ravne storite Njegove steze; vsaka dolina naj se napolni, in vsaka gora in vsak grič naj se poniža, in kar je krivega, bodi ravno, in kar je ostrega gladke pota.“ (Luk. 3, 4. 5.)

Kar je pa Janez Kerstnik ljudem svojega časa oznanoval, to sedaj v adventnem času sv. cerkev oznanuje svojim otrokom: „Pripravite pot Gospodov, ravne storite Njegove steze;“ to je: Pripravite svoje serca s pravim spreobrnjenjem in z resnično pokoro, da Zveličarja pri Njegovem prihodu vredno sprejmete. Da bomo pa svoje serca s pravim spreobrnjenjem in z resnično pokoro za Njegov prvi prihod toliko vredniše pripravili, hočemo se še enkrat na ravno tega Zveličarja kot svojega prihodnjega sodnika ozreti; saj, da se Zveličarja vredne skazemo, moramo tako pripravljene, poboljšani in popolnoma biti, da mu bomo kdaj, kot svojemu sodniku, z ravno takim veseljem, kakor sedaj svojemu Zveličarju, naproti šli.

Zamisliti se toraj hočemo danes še enkrat v drugi prihod Kristusov, in ga preišljevati kot sodnika vseh ljudi, in zlasti kot sodnika grešnikov. Da bo grešnika sodnji dan njegova vest

in njegovo popolno spoznanje, da ga bodo svetniki in pogubljeni obsodili in pogubili, to smo pretekle tri nedelje slišali. Ostane nam danes še v prevdarek, kako da bo Sin božji to obsodbo sam nad grešnikom izrekel, in spolnil, da bo njemu in vsemu svetu svojo pravičnost razodel. — To bodi za sedaj sklep našega premišljevanja o poslednji sodbi.

Naj bi se pač te ginjlive resnice uma in serca mojih poslušavcev za vselej terdno prijelo, ter bile močen in veden jez zoper greh, kakor stanoviten nagib k čednosti in svetosti! Zato me še danes od tega poslušajte z voljno pazljivostjo.

Razlaga.

1. Kakor strašen bo dan poslednje sodbe zavoljo strahotnih natornih prikazen, ki bodo videti malo pred njim, in ki se bodo ravno ob tem dnevu godile, strašen zavoljo ločitve hudobnih od pravičnih, zavoljo ostre preiskave življenja vsakega posameznega, zavoljo grešnikovega osramotenja vpričo celega sveta; kakor strašen, pravim, bo ta dan za grešnika, vendar bo ta strah še le do verha prirastel, kedar bo Sin božji sam nad grešnikom sodbo pogubljenja izrekel, in ga s hudiči in vsemi zaverženimi vred z besedami sv. evangelija: „Poberite se spred mene, vi prekleti, v večni ogenj!“ — od sebe pahnil. — Da bomo vsaj senco tega strahu spoznali, ki bo takrat grešnika napadel, kedar bo sodnik v svoji jezi ž njim govoril, si pred oči postavimo strah Izraelcev v puščavi, ko jim je bil Bog na Sinajski gori svojo postavo oznanil. Nek čudno strahoten glas, kakor trobentino bučanje, je bobnel, kolikor dlé toliko močneje v znožje gore; vsa gora je bila v dimu in v černih oblacih; grom in blisk napovedujeta ta prihod postavodajevcev. Izraelci so stali od deleč, se tresli in trepetali ter hotli strahu skoperneti, akoravno Gospoda niso videli, Njegovega glasu ne slišali, ampak so le videli od bliskov razsvetljene oblake in dim, ki so Gospoda skrivali. Vendar pa jih je tolika groza obšla, da so mislili poginiti, če se jim Božje veličastvo pokaže. Zato so prosili Mojzesa rekoč: „Govori ti z nami, in bomo poslušali: nikar naj Gospod ne govori z nami, da kje ne pomerjemo.“ (II. Mojz. 20, 19.) — Tako so Izraelci trepetali pred nevidljivim Bogom, ko so jim komaj temine in bliski Njegovo pričujočnost oznanovali; kako bodo potem še le grešniki trepetali pri resničnem pogledu božjem, ko jim bo kot maščevavec postave ogromno sodbo pogubljenja oznanil, ker tu jim ne bo več, kakor

Izraelcem, dano, da bi ljudje ali angelji smeli z njimi govoriti, ampak Gospod vojskinih trum sam. In kako se bo ta obsodba glasila? V zveličansko svarilo nam jo je Sin božji povedal, rekoši: „Poberite se i. t. d.“ Ta obsodba nad grešnikom pa je pravična, ostra in večna ali nepreklicljiva.

a) Ta obsodba, pravim, je pravična; zakaj, kakor je Bog dobitljiv, tako je tudi pravičen. Ker je dobitljiv, lahko milost skaže vsakemu, kteremu hoče, pravi sv. Avguštin; ker je pa pravičen, tudi nobenega ne pogubi, kdor si popolnoma ne zasluži. To bo grešnik sodnji dan sam nad sebo spoznal, in tako moral svoje obsojenje pravično imenovati. Bral bo krivdo svojega pogubljenja v svojem notranjem; zakaj njegova po lastni ljubezni in od strast nič več zmotena vest mu bo pravila, kako je živel in kaj je storil, da si je pogubljenje navlekel, da je bil namreč večkrat ljubeznivo podučen, pa resnici ni hotel dati posluha; da je bil večkrat prijazno svarjen, naj se s hudobnimi tovarši ne peča, pa jih ni hotel zapustiti; da naj ptuje blago poverne, pa ni hotel, naj se s sovražniki spravi, pa jeze ni zadržal, naj svoje pregrešne navade premaga, pa jih ni zapustil; z malo besedami: da je Božje zapovedi zaničeval, in živel po svoji spačeni volji; zato tudi, kakor pravi v bukvah modrosti, ne bo mogel imeti tolažbe na dan sodbe. — Bo mu pa še zraven Sin božji sam pokazal, da je vse storil od svoje strani, naj bi ga bil pogubljenja obvaroval in njegovo dušo otel. In akoravno bi mu vsled tega pred oči ne stavljal vseh gnad, ki jih je prejel, pa zavergel; akoravno bi mu ne pokazal svetnikov, ki so bili v večih zadržkih zveličani, ali pogubljeni, ki so bili zavoljo manj in manjših grehov verženi v večni ogenj, bo že brez vsega tega v njegovo obsojenje zadosti, ako mu bo pokazal križ, na kterega je bil njemu v zveličanje pribit. Sv. Krizostom pravi: „Kakor kdo, ki bi raztepen in pobit prišel pred sodnika iskat pravico, in bi kamen, s kterim je bil zadet, in svoje okervavljeno oblačilo v roci nosil, in s tem zoper svoje pobijavce spričeval, ravno tako bo Kristus grešniku s tem, da mu bo pokazal na svoj križ, pred oči postavil njegovo kaznovanja vredno življenje“. Zakaj s križem in s svojimi ranami bo prišel Kristus k sodbi. To sta spričevala tista dva angela, ki sta se učencem po Kristusovem vnebohodu prikazala, rekoč, da ta Jezus, ki so ga sedaj videli v nebesa iti, bo ravno tako enkrat zopet prišel. Tako tedaj poreče zavrženim: Poglejte sem na ta križ, na kterega me je velika peza vaših grehov pribila! Poglejte, koliko me je stalo, da sem vas odrešil, pogledajte moje prebodene roke in noge; pogledajte mojo za voljo vas prebodeno stran, iz ktere je poslednja kaplja moje kervi v vaše odrešenje pricrlela! Ali vi si zaslužnja moje kervi in moje sramotne smerti niste hotli obrniti v prid. Zato sem pri-

siljen, da vas moram po vaših grehih in po ostrogi svoje pravičnosti soditi. In tako bo grešnik sam moral spoznati in z Davidom reči: „O Gospod! pravičen si ti, in pravične vse Tvoje sodbe!“

b) Sodba Sinu božjega čez zaveržene bo ostra sodba, sodba brez usmiljenja. Usmiljenje je bilo sicer na svetu za grešnika studenec tolažbe. En sam zdihljaj ponižnega in potertega srca, ena sama resnična solza žalosti je že utolažila jezo božjo. Ali sedaj se je ura usmiljenja stekla. — Kakor koklja svoje piščeta pod peruti, tako ljubeznjivo je Kristus večkrat grešnika k sebi vabil; pa on časa svojega obiskanja ni hotel spoznati. Kdaj je pač Kristusova kri v njegovo rešitev s križa tekla; sedaj pak vpije zoper nega na maščevanje. Kdaj je bil pač Zveličarjev križ na morji tega življenja za tistega, kdor se je vanj ozerl, zanesljiv kazavec pota v bregovje večnega miru; sedaj pak je kot vojini sovražnikov prapor, čigar že edini pogled grešnika ob tla trešči. Z malo besedami: Čem večje je bilo božje usmiljenje v tem življenju, tem ostrejše bo Njegovo maščevanje sodnji dan. Zakaj, „ako mora tisti, ki Mojzesovo postavo prelomi, piše sv. Pavel Hebrejcem (10, 28.), na pričevanje dveh ali treh prič umreti“, koliko ostrejša kazen potem tisti zasluži, kateri Sinu božjega z nogami tapta, ki ima kri zaveze, s katero je bil očiščen, za nečisto, in duha gnade osramoti! Zato pravi: „Meni gre maščevanje, jez bom povernil.“

e) Obsodba sodnikova je tudi večna, nepreklicljiva obsodba. Grešnik je po smrti nepopoljšljiv, sodnik pak nespremenljiv, in zato tudi njegova osodba nepreklicljiva ali večna. Ta resnica naj se nam zdi še tako strašna, resnica vendar le ostane. Kedar preteče čas setve, nastopi za njo čas žetve. Tu na svetu je čas duhovne setve, unkray groba čas duhovne žetve, in česar bomo za večnost sejali, to bomo tudi želi. Pobožni bo na vse večne čase prijatelj božji, in sodeložnik njegovega zveličanja; nepopoljšljivi grešnik nasproti ostane skozi vso večnost sovražnik božji in deležnik satanov. „Pridite, vi blagoslovljeni mojega Očeta!“ poreče Jezus izvoljenim; in: „Poberite se spred mene, vi prekleti“, poreče grešnikom. Nobena teh dveh obsodb se ne da več preklicati. Kajne, mi se tresemo pred to obsodbo zaverženih, ali tresti se nam je veliko več samim proti sebi, ker ta obsodba je na nas ležeča, in pravi se jej: nespokornost. Še je na nas ležeča, da to nespokornost v pokoro spremenimo, in tako obsodbi zaverženih ubežimo. Če to ne, veljajo nam besede Kristusove: „Ako se ne spreoberte, bote vsi enako poginili.“ — Pravična toraj, ostra in večna obsodba čaka grešnika od Sina božjega.

2. Pa tudi spolnjenje te obsodbe je Sin božji sam sebi ohranil; zakaj meni gre maščevauje, pravi, in jez bom povernil.

„Pridite, vi blagoslovljeni mojega Očeta“, poreče toraj Jezus pravičnim; pridite in prejmite nevenljivo krono, za vaše čednosti vam pripravljeno. Pridite in uživajte z meno zveličanje, ktereга nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo in v nobeno človeško serce ni prišlo, in ktero je prihranjeno mojim ljubljencem. Zakaj jez sem tisti Kristns, ktereга ste v svojih potrebnih bratih nasitili, napojili, oblekli, obiskali in prenočili. — Pridite tudi vi zgubljeni pa zopet najdeni sinovi, ki ste se skesani in v pravem času v naročje Očetovo povernili. Tudi vi ste dediči Očetovega kraljestva, moji bratje in prijatli. In tako pojdejo pravični v večno življenje, in bodo uživali plačilo svojega truda na vse večne čase. — „Poberite se spred mene, vi prekleti“, bo glas Sinu božjega nad grešniki zagromel; poberite se v večni ogenj, ki je hudiču in njegovim angelom pripravljen. Poberite se spred mene, ker jez sem tisti, ki ste ga svoje žive dni zaničevali, preganjali, zasramovali in tajili. To je tisti križ, na ktereга sem bil za voljo vas pribit, ki je bil Judom v pohujšanje, nevernikom v nespamet, in hudobnim kristjanom v zasmehovanje. To so raue, ki sem jih zavoljo vas prejel, to je kri, od ktereга ste vpili, da naj pride nad vas in vaše otroke. — Ljubi moji! Kako strašen in pogubonosen bo ta glas Sinu božjega. Že na vertu Getzemanskem, ko so ga sovražniki obstopili, in mu na vprašanje, koga da iščejo, odgovorili: „Jezusa Nazareškega“, je samo te besedice spregevoril: „Jez sem“, in njegovi sovražniki so padli na tla. Trikrat jim je rekel: „Jez sem“, in vse trikrat so, kakor od bliska zadeti, padli na obraze. „Kakšen natis, pravi sv. Avguštin, bo še le ta vsegamogočni glas sodnikov imel takrat, kedar bo On sodil, ker je že sedaj imel tolikega, ko so ga drugi sodili, da je vse na tla popadalo“? Ja, ta vsegamogočni glas iz sodnikovih ust jih bo treščil ob tla, in v tistem trenutku so jim nebesa za vselej zaperte; ločeni so za vse večne čase od Boga, od Boga, ki je nebesa zanje vstvaril, zanje svojo kri prelil, zanje sv. cerkev in sv. zakramente postavil in jim brez števila pripomočkov v zveličanje pripravil; od Boga, ki je človekov edin cilj in konec in ves njegov naj slajši užitek, razun ktereга ga ni ne miru, ne ljubezni, ne plačila; ločeni so od Boga, ktereга zgubiti je brezkončna bolečina. Med Bogom, med Njegovimi izvoljenimi, čistimi duhovi ter med pogubljenimi so se vrata večnosti za vselej zaperle, in kakor so potem le ene večne nebesa, tako bo tudi le en večni pekel, ki bo v svoje temnine in neizrekljive martre sprejel nespokornih grešnikov veliko trumo.

Govorivšemu od teh strašnih resnic se mi pa dozdeva, kakor bi slišal nevernike današnjih časov vgovarjati: Ali je mar res

kakšen večer ogenj! Te jez vprašam: Ali je res kakšen Bog? ali je Bog, ki vekomej resnico govori in ima vso pravičnost v svojih pesteh? Ali je Bog, ki je zadosti mogočen, dobro in hudo po zaslužnji povračevati? Ali je kakošno sv. pismo, kakošna božja beseda, ki ne more goljufati in goljufana biti? Zataji naj mi toraj tak nevernik poprej te resnice, zataji Boga v stvarjenji, zataji ga v svojem notranjem, v svoji vesti, zataji v čudežih svetih prigodb in potem sme reči: Pekla ni nikjer. Naj si prizadeva v svojem modrovanji, kolikor hoče, da bi sodnika čez svojo hudobijo utajil, ker ne more plačnika za svoje čednosti upati, kakor vsakemu neverniku, tako se bo še njemu na smertni postelji godilo, da ga bo ravno strah pred sodbo v obupnost pripravil.

Ne mislite, ljubi moji! da vam bom ušesa šegetal, kakor tisti preroki, od katerih Gospod po Jeremiji govori: „Tvoji preroki so ti videli le laži in traparije, in niso odkrili tvojega hudodelstva, da bi te bili k pokori povabili; videli so le lažnjive zmišljave in tvojo pogubo;“ (Zal. pes. 2, 14.) ne mislite, pravim, da vam bom le tolaživne resnice oznanoval, in vam poleg odprtih nebes pekel v pozabljivost pokopal. Imam se tudi jez bati, da, ko družim evangelje oznanujem, sam ne bom pogabljen. Besede evangelja pa so te le: „Ne bojte se teh, ki telo umoré, duše pak umoriti ne morejo; ampak bojte se velikoveč tega, ki zamore dušo in telo pogubiti v pekel“. Tako govori Kristus, večna Resnica, in nič ne pomaga grešniku, naj pri svojih hudobijah pekel še tolikanj taji; ampak, ker se ga sedaj noče bati, pa bo takrat prisiljen vanj se pobrati.

S k l e p.

Zato k sklepu teh premišljevanj od sodbe vas, kakor sebe, tako le svarim: Mislimo pogostoma na božjo sodbo, pri kateri bomo vsi brez razločka stali. Bojmo se je, ker bi utegnila za nas nesrečno se iziti. Pripravljajmo se nanjo s svetim življenjem, s čednostmi in z dobrimi deli, ker na njej je vsa naša sreča ali nesreča za vse večne čase ležeča. Danes, ko ste slišali glas Gospodov, ne utrdite svojih serc! Amen.

V god sv. Štefana I. mučenca.

(Nekteri nauki iz njegovega življenja; gov. M. T.)

„Glejte, jez vam pošiljam preroke, modre in pismarje; iz med njih bote nekatere umorili in križali, in nekatere topli v svojih shodnicah in preganjali od mesta do mesta.“ Mat. 23, 34.

V v o d.

V teh besedah Zveličarjevih je vse zapopadeno, karkoli dober usmiljen učenik reči zamore, kedar vidi, da so vse prošnje, vse svarjenja in opominovanja pri njegovih poslušavcih zastoj, da jih mora torej popolnoma njih lastni razujzdanosti prepustiti. Ni še Zveličar Judom njih sovraštva do Njega tako z žalostnim srcem očital, kakor ravno v današnjem sv. evangeliju. Ni dosti, jim pravi, da ste na vse moje svarjenje kakor mutasti, in gluhi; ni Vam zadosti, da bote mene umorili, ampak se bote še nad drugimi pregrešili, ktere Vam bom k vašemu pridu poslal; „nekatere bote umorili in križali, in nekatere topli v svojih shodnicah in jih preganjali od mesta do mesta“. Priča te resnice je apostoljsko djanje, ki nam pripoveduje smert svetega Štefana, čegar spomin danes sv. katoliška cerkev po vseh svojih krajih obhaja. — Bil je sveti Štefan eden iz med tistih 7 diakonov, ktere so aposteljni pri pomnoženji vernih v to zvolili, da so za uboge in reveže, ki so pomanjkanje terpeli, skerbeli in jim potrebni živež delili. Svetost njegovega življenja, gnada Božja in čudeži, ktere je delal, vse to je bilo Judovskim višim znano. Ker je pa ravno to pripomoglo, da se je veliko ljudstva k Kristusovi veri spreobrnilo, so ga iskali iz pota spraviti in ž njim vred keršansko vero zatreti in zadušiti. V to najamejo krivih prič, ga k sodbi pokličejo in smert s kamnjem nad njim sklenejo. Vlečejo ga, kakor največjega hudo-delnika, skoz ulice Jeruzalemskega mesta, in, ko iz mesta pridejo, planejo nanj, kot divji tolovaji, in ga posujejo s kamnjem. In ko

mu kri iz vseh žilj dere, je vse razsvitljeno in spremenjeno njegovo obličje; svojega duha zroči v Jezusove roke, poklekne in njegove zadnje besede so: „Gospod, ne štej jim tega v greh!“ — potem se zgrudi na tla in njegova duša se preseli v srečno večnost. Jezus ga sprejme kakor pervega svojih zvestih služabnikov nove zaveze, ter mu postavi na glavo krono mučenstva. —

Kaj ne, ljubi moji! to je žalostna smert, ki je tega pravičnega in svetega moža zadela? Akoravno je pa žalostna, ima vendar za nas veliko lepih naukov v sebi, zmed kterih hočemo danes nekatere ob kratkem premišljevati. — Le zvesto jih poslušajte!

R a z l a g a.

Današnji praznik nas uči:

1. da Božja milost iz ljubezni dolgo prizanaša — in keidar poboljšanja ni, toliko hujše svoj serd nad ljudstvo razlije, kolikor dlè prizanaša. Zgled so nam terdovratni Judje in prebivavci Jeruzalemskega mesta. Britko se Kristus verh Olsjke gore zavoljo njih terdoserčnosti zjoka, in mile, pa tudi obupljive besede nad Njimi zreče: „Oh! da bi bilo spoznalo dni svojega obiskanja!“ V serce se mu smili, ko vidi, da bo tolika množica iz med izvoljenega ljudstva na večno pogubljena, smili se mu zalo mesto in krasni tempelj, kakoršnega pod solncem nikdar ni bilo in ga ne bo.

(Dalje prihodnjič.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Turkowitzer Joz. je postal častni korar budejeyiške škofije na Češkem; č. g. Walhensteiner Ant. je dobil kuracijo Mičico; č. g. Pihler Jos. je postavljen za provizorja v Čanjčah. Umerli so čč. gg. Tomantschger Kasp., Gasler Jož., Rakeš Lud., O. Ribard Koderman in O. Karlman Flor. oba benediktinca. R. J. P.

Ljubljanska škofija. Umerl je č. g. Zagoda Jan. lokalist v Lušinah. R. J. B.!